

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/151

URBROJ: 65-23-2

Zagreb, 13. prosinca 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izješće o učincima provedbe Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2023.*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 97. stavka 1. Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije ("Narodne novine", broj 21/23), dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 13. prosinca 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Branka Bačića i državne tajnike Dunju Magaš i Domagoja Orlića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-14/14
URBROJ: 50301-05/31-23-2

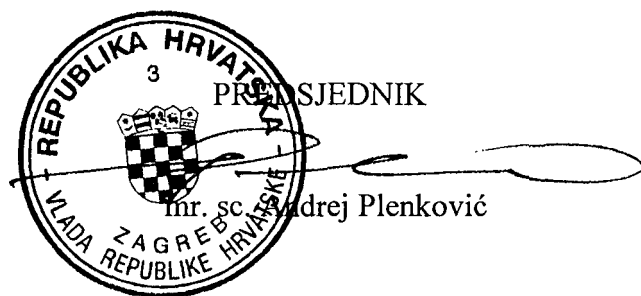
Zagreb, 13. prosinca 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće o učincima provedbe Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2023.

Na temelju članka 97. stavka 1. Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 21/23.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće o učincima provedbe Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2023.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Branka Bačića i državne tajnike Dunju Magaš i Domagoja Orlića.

IZVJEŠĆE O UČINCIMA PROVEDBE
ZAKONA O OBNOVI ZGRADA OŠTEĆENIH POTRESOM NA PODRUČJU
GRADA ZAGREBA, KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE, ZAGREBAČKE
ŽUPANIJE, SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE I KARLOVAČKE ŽUPANIJE
ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 30. LIPNJA 2023.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. ZAKONODAVNI OKVIR	3
3. OBNOVA	7
3.1. PROVEDBENI AKTI	7
3.2. PROVEDBA OBNOVE	11
3.2.1. Nekonstrukcijska obnova	11
3.2.2. Konstrukcijska obnova	14
3.2.3. Uklanjanje i gradnja obiteljskih kuća	17
3.2.4. Zbirni pregled novčanih pomoći za obnovu	19
3.2.5. Postupci nabave	21
4. STAMBENO ZBRINJAVANJE	23
4.1. Stambeno zbrinjavanje sredstvima OPKK 2014. – 2020.	24
4.2. Stambeno zbrinjavanje putem APN-a	25
4.3. Stambeno zbrinjavanje u nekretninama u vlasništvu RH	26
4.4. Financiranje najamnina zamjenskog smještaja i režijskih troškova	27
4.5. Nabava mobilnih visoko energetske učinkovitih kuća	27
4.6. Gradnja montažnih kuća u svrhu proširenja kapaciteta domova za starije	28
4.7. Stambeno zbrinjavanje – stanje na dan 30. lipnja 2023.	28
5. FINANCIRANJE PROVEDBE ZAKONA	29
6. EUROPSKI I MEĐUNARODNI IZVORI FINANCIRANJA	31
6.1. Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.	31
6.2. Fond solidarnosti Europske unije (FSEU)	31
6.3. Nacionalni program oporavka i otpornosti (NPOO)	34
6.4. Zajam Svjetske banke	35
7. ANALIZA UČINAKA I STANJA	37
8. ZAKLJUČAK	39
Prilog 1.	41

1. UVOD

Republiku Hrvatsku su tijekom 2020. godine pogodili razorni potresi kojima je oštećen veliki broj javnih i privatnih zgrada te je prouzročena velika materijalna šteta. Oštećeno je 69.000 građevina, a inicijalna šteta procijenjena je na 17 milijardi eura.

Potres u Zagrebu (u daljnjem tekstu: zagrebački potres) i okolici dogodio se 22. ožujka 2020. u 6 sati i 24 minute magnitude $M=5,5$ po Richteru, te idući u 7 sati i 1 minutu magnitude $M=5,0$ po Richteru, a seizmička aktivnost u široj okolici grada nastavila se tako da je do 31. prosinca 2022. Seizmološka služba, pri Geofizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu zabilježila na području Grada Zagreba 3.925 potresa.

Republiku Hrvatsku su 28. i 29. prosinca 2020. pogodili novi snažni potresi, od kojih je najjači bio magnitude $M=6,2$ po Richteru s epicentrom kod Grada Petrinje (u daljnjem tekstu: petrinjski potres). Potres se osjetio diljem Hrvatske i u okolnim zemljama, a najveći intenzitet procijenjen je na VIII – IX (osam do devet) stupnjeva EMS ljestvice. Do kraja 2022. godine, u petrinjskoj seriji potresa zabilježeno je 22.513 potresa. Na prijedlog ministra unutarnjih poslova i nakon analiziranja stanja na terenu, Vlada Republike Hrvatske je proglasila katastrofu uzrokovanu potresom za područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije. Istovremeno, petrinjski potres izazvao je dodatnu štetu na već postojećim oštećenjima nastalim na području zagrebačkog potresa.

Obnova pogođenih područja provodila se temeljem Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije („Narodne novine“, br. 102/20., 10/21. i 117/21.). Sukladno navedenom Zakonu, obnovu su provodili Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje (u daljnjem tekstu: Središnji državni ured), te Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije (u daljnjem tekstu: Fond za obnovu) kao i potresom pogođene županije odnosno Grad Zagreb. Stanje provedbe obnove u 2022. godini prikazano je u Prilogu 1. ovoga Izvješća.

Uz provedbu obnove privatne imovine koja se financira iz nacionalnih izvora, u prvoj polovici 2023. godine prioriteta Vlade Republike Hrvatske bili su i stambeno zbrinjavanje korisnika mobilnih stambenih jedinica (kontejnera) te provedba projekata financiranih iz Fonda solidarnosti Europske unije (u daljnjem tekstu: FSEU).

Ukupna alokacija FSEU iznosila je 1,003 milijarde eura, od čega za zagrebački potres 683,7 milijuna eura, a za petrinjski potres 319,2 milijuna eura. Zahvaljujući intenzivnim naporima Vlade Republike Hrvatske, nadležnih ministarstava, županija i Grada Zagreba kao i čitave stručne operative: projekatara, nadzornih inženjera i izvođača, sva sredstva osigurana za obnovu iz FSEU u cijelosti su iskorištena. Do 30. lipnja 2023. iskorišteno je 1,453 milijardi eura što čini čak 145 % alokacije.

U cilju dostavljanja potpune informacije o obnovi, u Izvješće su uvršteni i podaci o Ugovoru o zajmu s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj, Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. - 2026. u dijelu koji se odnosi na sveobuhvatnu obnovu višestambenih zgrada i zgrada u javnom sektoru oštećenih u potresu te obnova financirana sredstvima Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014. - 2020.

2. ZAKONODAVNI OKVIR

Hrvatski sabor je u veljači 2023. godine donio novi Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 21/23., u daljnjem tekstu: Zakon o obnovi).

Novim Zakonom o obnovi objedinjena su tijela koja provode obnovu u Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, rekonstruiran je model obnove i poboljšan model samoobnove tako da se građanima odmah osiguravaju sva potrebna sredstva za obnovu odnosno gradnju zamjenske kuće. Također, proširen je krug korisnika obnove na srodnike, smanjena je dokumentacija u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja, a time i broj sudionika u procesu obnove te je uvedena mogućnost gradnje novih višestambenih zgrada te kupnja nekretnina, kao i korištenje državnih stanova.

Radi ubrzanja i pojednostavljenja obnove novim se Zakonom o obnovi ukida izrada elaborata ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije kod obnove kuća, obveza izrade projekta uklanjanja za slobodnostojeće obiteljske kuće, tehničko-financijska kontrola projekta te potreba ishođenja posebnih konzervatorskih uvjeta za konstrukcijsku obnovu zgrada unutar kulturno-povijesne cjeline koje nisu pojedinačno kulturno dobro.

Uvodi se model zamjene prava vlasništva umjesto obnove i izgradnje zamjenskih kuća te proširuje krug osoba s pravom na obnovu na braću i sestre vlasnika, odnosno bračnog druga, izvanbračnog druga, životnog partnera, odnosno neformalnog životnog partnera vlasnikovog srodnika.

Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama daje se ovlast za gradnju višestambenih zgrada i stjecanje nekretnina za privremeni smještaj.

Uvodi se davanje novčane pomoći građanima za uklanjanje uništenih zgrada, uključujući i pomoćne, gospodarske i ostale uništene zgrade, novčane pomoći za troškove izrade projekta, te mogućnost gradnje zamjenske obiteljske kuće u slučaju u kojem se utvrdi da popravak konstrukcije nije opravdan zbog klizišta i promjena temeljnih karakteristika tla.

Novim se Zakonom o obnovi uvodi i mogućnost uklanjanja i onih kuća koje su dobile odluku o konstrukcijskoj obnovi, a imaju ponudu donatora za gradnju zamjenske obiteljske kuće. U tom će slučaju država ukloniti postojeću kuću i pripremiti teren za gradnju obiteljske kuće. Opravdanost ove mjere proizlazi iz samih troškova koji će za državu biti znatno povoljniji jer u tom slučaju neće trebati konstrukcijski obnavljati samu kuću već ju samo ukloniti.

Zakonom o obnovi se predviđa stambeno zbrinjavanje pogođenih osoba davanjem u vlasništvo kuće ili stana umjesto obnove ili izgradnje zamjenske obiteljske kuće.

Uvodi se učinkovitija i prikladnija javna nabava po geografskim cjelinama i blokovskim rješenjima i skraćivanje rokova za izradu projektne dokumentacije i provedbu revizije.

Najviše cijene usluga i radova utvrđuje tijelo koje odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske. Transparentnost i vidljivost procesa obnove ojačava se izradom cjelovite interaktivne mrežne GIS - aplikacije cijeloga područja obuhvaćenog potresom.

Novim Zakonom o obnovi poboljšana je i model samoobnove. Zainteresiranom građaninu čija je kuća oštećena u potresu i koji provodi konstrukcijsku obnovu ili gradi novu zamjensku kuću, onog trenutka kad dobije rješenje Ministarstva na temelju izrađenog nalaza, država na njegov poseban račun u komercijalnoj banci prosljeđuje cjelokupni iznos potrebnog novca za obnovu ili izgradnju nove kuće, a u skladu s iznosima predviđenima za veličinu zamjenske kuće ili za projekt konstrukcijske obnove. Uplaćuje se i naknada za koordinaciju samoobnove.

Za potrebe provedbe postupaka iz novog Zakona o obnovi proširuju se dokazna sredstva kojima podnositelj zahtjeva dokazuje pravo vlasništva, a koja se razlikuju od uobičajenih načina dokazivanja. Dodatna dokazna sredstva su uvedena radi ubrzanja i pojednostavljenja postupka odlučivanja o obnovi uz napomenu da rješenje o obnovi i rješenje o novčanoj pomoći nemaju pravnog učinka na pravo vlasništva i druga stvarna prava na obnovljenoj nekretnini.

Cilj novog zakonodavnog okvira uz ubrzanje dinamike obnove ujedno je i revitalizacija područja pogođenih potresom te pomoć građanima u njihovom stambenom zbrinjavanju.

Istovremeno, radi objedinjavanja državnih tijela nadležnih za obnovu, donesen je Zakon o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 21/23.) kojim je Središnji državni ured prestao s radom te je njihove poslove i službenike preuzelo Ministarstvo.

Temeljem predmetnog Zakona, Vlada Republike Hrvatske je 9. ožujka 2023. donijela Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine („Narodne novine“, broj 28/23.) kojom se uredilo unutarnje ustrojstvo, nazivi i djelokrug upravnih organizacija i ustrojstvenih jedinica, način upravljanja, okvirni broj potrebnih državnih službenika i namještenika, način planiranja poslova kao i druga pitanja od osobitog značaja za rad Ministarstva. Sistematizacija radnih mjesta uređena je Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Uz donošenje nove sistematizacije, Ministarstvo je pokrenulo obnovu svojih zgrada te je bilo nužno osigurati kontinuiran i nesmetan rad službenika.

S ciljem kvalitetnije provedbe Zakona o obnovi donesen je podzakonski akt, novi Program mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 28/23.) kojim se detaljno razrađuje postupanje po podnesenim zahtjevima za obnovu.

Predmetnim Programom mjera pojednostavljuje se postupak odlučivanja na način da se rješenje o obnovi odnosno o novčanoj pomoći donosi nakon izrade nalaza za razliku od ranijeg postupka kada se prethodno utvrđivalo pravo na obnovu pa tek tada izrađivao nalaz, što je nerijetko produživalo sam proces utvrđivanja činjeničnog stanja.

Uz ubrzanje procesa obnove naglasak je stavljen i na stambeno zbrinjavanje stanovništva potresom pogođenih područja, a koji borave u mobilnim stambenim jedinicama (kontejnerima) kako bi im se osigurao adekvatan zamjenski smještaj do obnove njihovih domova.

Vlada Republike Hrvatske je 8. veljače 2023. prihvatila informaciju o donošenju Programa zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije. Programom se utvrđuje status svih korisnika mobilnih stambenih jedinica te modeli njihovog zbrinjavanja kao i uspostava dinamičkog plana obnove njihovih domova koji predstavljaju prioritet u rješavanju zahtjeva za obnovom.

Vlada Republike Hrvatske je u prvoj polovici 2023. godine donijela niz dodatnih odluka koje se odnose na pitanja stambenoga zbrinjavanja.

Na sjednici 16. veljače 2023. donijeta je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o dodjeli jednokratne novčane pomoći osobama u privremenom smještaju stradalim u potresu. Tom odlukom dodijeljeno je (pored već dodijeljenih 1.990.842,13 eura) 343.885,69 eura pomoći za stambeno zbrinjavanje.

Na sjednici 2. ožujka 2023. donijeta je Odluka o sufinanciranju troškova režija za privremeno stambeno zbrinjavanje prema Programu zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 26/23.). Navedenom Odlukom financiraju se troškovi režija osoba u privremenom smještaju najviše do 160,00 eura mjesečno. Na istoj sjednici donijeta je Odluka o načinu plaćanja i visini zajedničke pričuve za zgrade oštećene potresom na području Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 26/23.).

Nadalje, na sjednici 16. ožujka 2023. donijeta je Odluka o dodjeli jednokratne novčane pomoći osobama u privremenom smještaju za stradale u potresu. Navedenom Odlukom dodijeljeno je ukupno 2.334.743,19 eura za pomoć osobama koje se nalaze u privremenom smještaju.

Isto tako, na sjednici 11. svibnja 2023. donijeta je Odluka o financiranju najamnine za privremeno stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine oštećene odnosno uništene u potresima na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije 22. ožujka 2020. te 28. i 29. prosinca 2020. („Narodne novine“, broj 51/23.).

Pored navedenoga, temeljem novoga Zakona o obnovi, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 9. ožujka 2023. donijela Uredbu o postupcima koji prethode sklapanju pravnih poslova u svrhu stjecanja prava vlasništva Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama („Narodne novine“, broj 28/23.) te je na sjednici održanoj 2. ožujka 2023., također donijeta i Odluka o određivanju tijela koje utvrđuje najviše cijene usluga, radova i građevnih proizvoda koje se mogu prihvatiti za isplatu novčanih pomoći prema Zakonu o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 26/23.).

U svrhu iskoristivosti sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije Vlada Republike Hrvatske, je na sjednici održanoj 29. svibnja 2023., donijela Odluku o izmjenama Odluke o načinu raspodjele bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije, imenovanju i određivanju zaduženja nacionalnog koordinacijskog tijela, tijela odgovornih za provedbu financijskog doprinosa i neovisnog revizorskog tijela („Narodne novine“, broj 58/23.).

Također, temeljem novoga Zakona o obnovi, 10. ožujka 2023., donesen je Pravilnik o sadržaju i tehničkim elementima projekata obnove, projekta za uklanjanje zgrade, projekta za građenje zamjenske obiteljske kuće i projekta za građenje višestambene i stambeno-poslovne zgrade oštećene potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 28/23.).

Zbog zahtjevnih okolnosti na građevinskom tržištu, velikih investicijskih aktivnosti te činjenice da se pojedinačni objekti koji su predmet obnove nalaze na različitim međusobno udaljenim područjima što sve uzrokuje smanjen interes tvrtki koje pružaju usluge i radove u procesu obnove, 10. ožujka 2023. donesen je Pravilnik o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove („Narodne novine“, broj 28/23.) s ciljem da se osigura brza i učinkovitija nabava roba, usluga i radova koji su ključni za ublažavanje posljedica potresa, a nabava se provodi po blokovskim rješenjima.

Donošenjem novog zakonodavnog okvira za obnovu uspostavljen je sustav koji je doprinio ubrzanju obnove kako privatnih tako i javnih zgrada te javne infrastrukture.

3. OBNOVA

Sukladno Zakonu o obnovi i Programu mjera, uklanjanje oštećenih zgrada, odnosno njihova obnova te gradnja zamjenskih obiteljskih kuća i stambeno zbrinjavanje osoba pogođenih potresom provodi se na temelju odluka odnosno rješenja Ministarstva.

Zahtjev za obnovu odnosno dodjelu novčane pomoći podnosi se Ministarstvu dok Uprava za graditeljstvo i obnovu utvrđuje zakonsko pravo na obnovu temeljem izrađenog nalaza ovlaštenog inženjera građevinarstva.

Nalazom postojećeg stanja građevinske konstrukcije detaljnije se utvrđuje stupanj oštećenja zgrade, odnosno zgradi se dodijeli odgovarajuća klasifikacija uporabljivosti. Nalaz ujedno daje preporuke za daljnje postupanje tako što propisuje detaljnije i šire odredbe od onih koje su se provele preliminarnim pregledom zgrade.

Dakle, pravo na obnovu utvrđuje se po izradi nalaza te se donosi akt o obnovi koje se potom upućuje Upravi za provedbu obnove Ministarstva. U slučaju organizirane obnove provodi se postupak nabave sudionika u gradnji: operativnih koordinatora, projekatana, izvođača i nadzora.

Za provedbu obnove prethodno je također potrebno izraditi elaborat popravka za nekonstrukcijsku obnovu, projekt obnove za konstrukcijsku obnovu, projekt za građenje zamjenske obiteljske kuće, a u slučaju tipskog projekta prilagodbeni projekt.

U slučaju samoobnove, sudionike gradnje bira vlasnik oštećene nekretnine koji nije u obvezi provoditi postupak javne nabave što znatno skraćuje sam proces provedbe obnove. Kroz obnovu vlasnik ima podršku Ministarstva budući da Uprava za provedbu obnove prati i ovjerava opravdan trošak obnove.

3.1. PROVEDBENI AKTI

Do 30. lipnja 2023., ukupno je doneseno 20.494 akta, od čega je u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. doneseno 2.967 akata. Od ukupnog broja akata, 16.114 akata (79 %) odnosi se na nekonstrukcijsku obnovu, a 4.380 akata (21 %) na ostale vrste zahtjeva.

Od 2.967 akata donesenih u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2023., 2.194 akta (74 %) su akti o obnovi temeljem kojih se nastavlja s postupanjem odnosno projektiranjem ili isplatom novčane naknade, a 773 akta (26 %) su akti kojima se odbijaju zahtjevi koji ne zadovoljavaju uvjete predviđene Zakonom o obnovi.

Pregled broja zaprimljenih zahtjeva i lokacija po županijama te broj donesenih akata od 1. siječnja do 30. lipnja 2023.

Područje	Broj zahtjeva	Broj lokacija	Odluke i Rješenja	Prestanak postupka	Ukupno akata
Zagrebački potres	963	869	936	146	1.082
Grad Zagreb	883	790	923	134	1.057
Krapinsko-zagorska županija	80	79	13	12	25
Petrinjski potres	1.464	1.355	1.258	627	1.885
Sisačko-Moslavačka županija	1.369	1.269	1.201	576	1.777
Zagrebačka županija	64	58	46	48	94
Karlovačka županija	31	28	11	3	14
UKUPNO	2.427	2.224	2.194	773	2.967

Tijekom prvih šest mjeseci 2023. godine, izrađeno je 1.195 nalaza što je gotovo jednak broj ukupnom broju izrađenih nalaza do 31. prosinca 2022. do kada je izrađeno 1.217 nalaza.

Od sveukupno izrađenih 2.412 nalaza kod 1.155 nalaza (48 %) utvrđena je potreba konstrukcijske obnove, kod 545 nalaza (23 %) utvrđeno je potreba nekonstrukcijske obnove, a kod 712 nalaza (29 %) utvrđena je potreba uklanjanja odnosno uklanjanja i gradnje.

U strukturi nalaza veći udio imaju uklanjanja budući da se zahtjevi za uklanjanja te uklanjanja i gradnju prioritetno rješavaju.

Pregled broja izrađenih nalaza

OPIS	Stanje na 31. prosinca 2022.	Realizacija tijekom 2023. godine	Stanje na 30. lipnja 2023.
Izrađen nalaz	1.217	1.195	2.412
Nekonstrukcijska obnova	323	222	545
Konstrukcijska obnova	628	527	1155
Uklanjanje	266	446	712
Nalaz u izradi	682	160	842

Važno je za naglasiti da se temeljem novog Zakona o obnovi, rješenja donose nakon izrade nalaza. Prethodno navedena prilagodba procesa je značajno ubrzala postupanje jer se po donošenju istih neposredno pristupa projektiranju, isplati novčanih sredstava i ostalim aktivnostima potrebnim za provedbu obnove.

Ubrzanje izrade nalaza i aktivno poticanje prelaska na samoobnovu rezultiralo je s povećanjem dinamike donošenja akata o konstrukcijskoj obnovi i gradnji zamjenskih kuća, a što je rezultiralo većim brojem uvođenja konstrukcijskih obnova i gradnji obiteljskih kuća u projektiranje.

Kako je većina dokumentacije za nekonstrukcijsku obnovu riješena, broj akata za tu vrstu obnove se u 2023. godini smanjilo, dok je dinamika donošenja akata o konstrukcijskoj obnovi ubrzana s obzirom na povećani broj izrađenih nalaza.

Do 30. lipnja 2023., od sveukupno donesenih 20.494 akata, 16.114 (79 %) odnosi se na nekonstrukcijsku obnovu, 2.616 (13 %) na konstrukcijsku obnovu, 1.197 (6 %) na uklanjanje i gradnju te 2 % na ostale vrste akata.

Od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. doneseno je 1.926 akata koji se odnose na nekonstrukcijsku obnovu od čega je u 1.664 (86 %) slučajeva utvrđeno pravo na obnovu, a u 262 slučaja (14 %) došlo je do prestanka postupka s obzirom da nisu zadovoljeni Zakonom propisani uvjeti za ostvarivanje prava na obnovu.

Od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. doneseno je 769 akata koji se odnose na konstrukcijsku obnovu od čega je u 403 (52 %) slučaja utvrđeno pravo na obnovu, a u 366 slučaja (48 %) došlo je do prestanka postupka s obzirom da nisu zadovoljeni Zakonom propisani uvjeti za ostvarivanje prava na obnovu. Najčešći razlog za obustavu postupka je nalazom utvrđeno stanje da je potrebna nekonstrukcijska obnova odnosno u manjem broju slučajeva uklanjanje i gradnja.

Od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. doneseno je 249 akata koji se odnose na uklanjanje odnosno gradnju od čega je u 109 (44 %) slučajeva utvrđeno pravo na obnovu, a u 140 slučajeva (54 %) došlo je do prestanka postupka s obzirom da nisu zadovoljeni Zakonom propisani uvjeti za ostvarivanje prava na gradnju. Najčešći razlog za obustavu postupka je činjenica da je nalazom utvrđeno da je potrebna konstrukcijska obnova, da podnositelj ima drugu nekretninu te da je u manjem broju slučajeva potrebna nekonstrukcijska obnova ili šteta nije nastala od potresa.

Pregled donošenja akata po vrsti akta i vrsti obnove

Vrsta obnove	Stanje na 31. prosinca 2022.g.			Realizacija od 01. siječnja do 30. lipnja 2023.			Stanje na 30. lipnja 2023.g.		
	Odluke i Rješenja ¹	Prestanak postupka ²	Ukupno	Odluke i Rješenja	Prestanak postupka	Ukupno	Odluke i Rješenja	Prestanak postupka	Ukupno
Nekonstrukcijska obnova ³	10.842	3.346	14.188	1.664	262	1.926	12.506	3.608	16.114
Konstrukcijska obnova	1.527	320	1.847	403	366	769	1.930	686	2.616
Uklanjanje i gradnja	590	358	948	109	140	249	699	498	1.197
Oslobađanje uplate	128	414	542	0	3	3	128	417	545
Stambeno zbrinjavanje	0	2	2	18	2	20	18	4	22
UKUPNO	13.087	4.440	17.527	2.194	773	2.967	15.281	5.213	20.494

¹ Odluke i Rješenja obuhvaćaju sve donesene odluke, odluke o obnovi i rješenja kojima su određena prava na obnovu. Važno je za naglasiti da je donošenjem novog zakona uvedena prilagodba da se rješenje o obnovi donosi nakon izrade nalaza čime se značajno ubrzao postupak i optimizirao proces budući da se po donošenju rješenja neposredno pristupa projektiranju odnosno uklanjanjima.

² Prestanak postupka obuhvaća sva rješenja o obustavi, odbacivanju, odbijanju i ukidanju koja se donose u slučajevima kad je nalazom utvrđeno da nema štete od potresa ili da zahtjev ne zadovoljava zakonom propisane uvjete za ostvarenje prava na obnovu.

³ Kod organizirane nekonstrukcijske obnove vrši se provjera zadovoljava li zgrada sve uvjete propisane Zakonom o obnovi te se pristupa potpisivanju ugovora o obnovi, odbijanju zahtjeva odnosno izradi elaborata.

3.2. PROVEDBA OBNOVE

Zakon o obnovi poznaje dva oblika obnove: organiziranu obnovu i model novčane pomoći tzv. samoobnovu. U organiziranoj obnovi, suvlasnici (odnosno upravitelj ili predstavnik suvlasnika) podnose zahtjev Ministarstvu koje donosi Rješenje, pokreće i provodi obnovu. Sudionici u gradnji biraju se kroz primjenu Zakona o javnoj nabavi.

Model samoobnove (novčane pomoći) omogućuje vlasnicima oštećenih nekretnina samostalno odlučivanje o ključnim koracima provedbenog procesa obnove tako što sami biraju projektanta, izvođača radova, nadzor, kao i razdoblje početka i završetka radova. Proces obnove po modelu samoobnove kontinuirano nadzire i prati Ministarstvo te odobrava isplatu novčanih naknada.

Novim Zakonom o obnovi zgrada oštećenih potresom model samoobnove dodatno je unaprijeđen te su njime omogućene pogodnosti za vlasnike nekretnina oštećenih u potresu koji se odluče za obnovu po ovom modelu. Trošak konstrukcijske obnove i trošak gradnje i uklanjanja država financira u stopostotnom iznosu na području na kojem je proglašena katastrofa, a na području prirodne nepogode država financira 80 % konstrukcijske obnove, dok 20 % financira Grad Zagreb, odnosno Krapinsko-zagorska županija.

Na dan 30. lipnja 2023., završeni su radovi na ukupno 9.133 obiteljske kuće i zgrade od čega 16 kuća, 59 konstrukcijskih obnova, 9.058 nekonstrukcijskih obnova a uklonjeno je 1.047 objekata.

Na dan 30. lipnja 2023. u obnovi je 733 gradilišta privatnih zgrada i kuća od toga 253 nekonstrukcijskih obnova, 175 konstrukcijskih obnova, 154 gradnji zamjenskih obiteljskih kuća, 20 višestambenih zgrada, 131 montažna kuća u izvođenju za proširenje domova za starije.

Radove organizirane obnove u Hrvatskoj na dan 30. lipnja 2023. provodi 71 građevinska tvrtka.

3.2.1. Nekonstrukcijska obnova

Pravo na popravak nekonstrukcijskih elemenata imaju kuće i zgrade koje imaju zelenu U2, iznimno U1, žutu PN1 ili PN2, crvenu N1 ili N2 oznaku oštećenja.

Novčana pomoć može se dobiti za: nužnu privremenu zaštitu zgrade ili obiteljske kuće od utjecaja atmosferilija te uklanjanje i pridržavanje opasnih dijelova zgrade koji su mogli odnosno koji mogu ugroziti život ili zdravlje ljudi; popravak ili zamjenu dimnjaka, popravak ili zamjenu zabatnog zida, popravak stubišta te popravak dizala.

Opravdani troškovi obuhvaćaju: izradu projektne dokumentacije od ovlaštenih osoba, izvođenje radova od ovlaštenih osoba, nabavu i dopremu građevnih proizvoda i materijala te provedbu stručnog nadzora.

Novčana sredstva za nekonstrukcijsku obnovu isplaćuju se nakon provedene obnove. Ministarstvo vrši isplatu (povrat) prihvatljivih troškova za izvedene radove koji su dokumentirani ili specificirani, u maksimalnom iznosu od 2.986,26 eura po posebnom dijelu obiteljske kuće, stambeno-poslovne zgrade, višestambene zgrade i poslovne zgrade, odnosno 4.711,66 eura po obiteljskoj kući ako nema više posebnih dijelova.

Ovlašteni nadzorni inženjer pregledom i ovjerom izvršenih usluga i izvedenih radova, potvrđuju da su usluge i radovi izvedeni po pravilima struke.

Završeni radovi nekonstrukcijske obnove

Na dan 30. lipnja 2023. bilo je ukupno 9.058 završenih nekonstrukcijskih obnova, a u izvještajnom razdoblju završeno je 1.843 nekonstrukcijske obnove od čega se 1.225 odnosi na organiziranu obnovu, a 618 na samoobnovu.

Pregled završenih radova nekonstrukcijske obnove po lokaciji i vrsti obnove

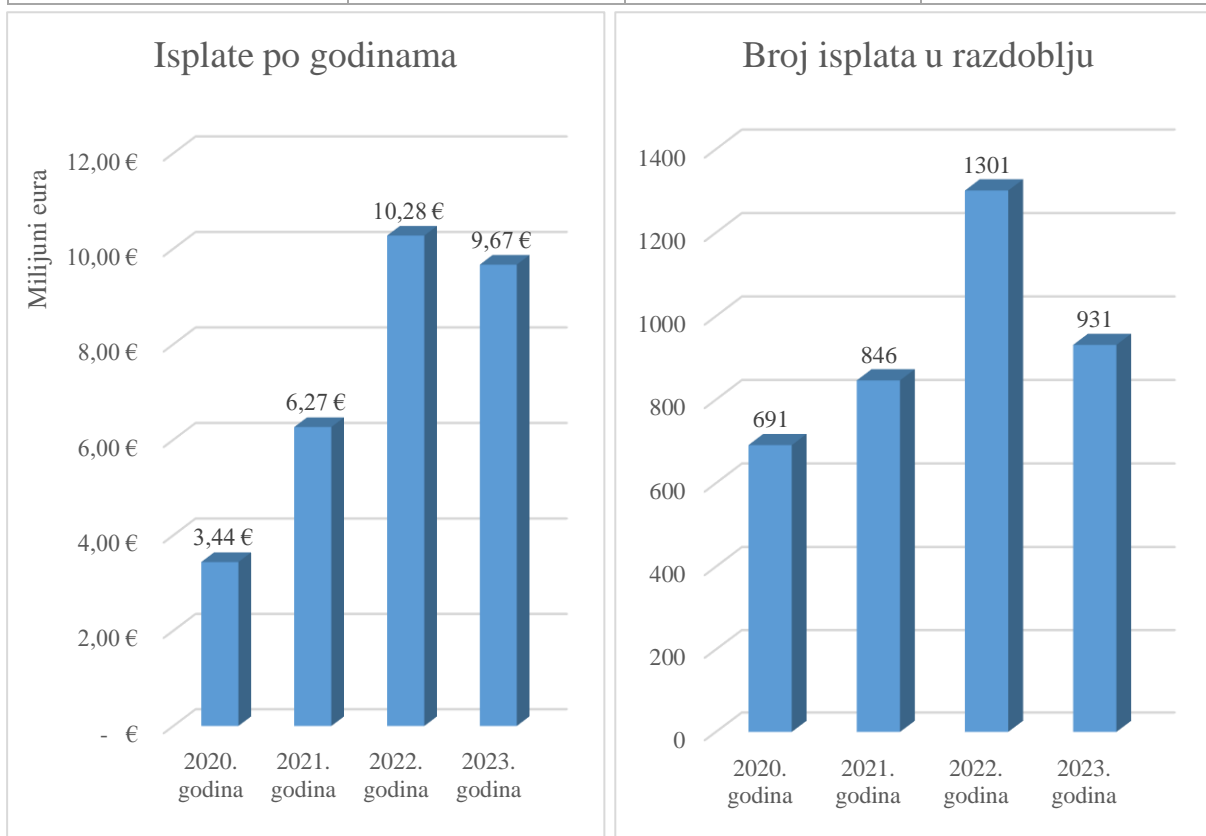
OPIS	Stanje na 31. prosinca 2022.	Realizacija tijekom 2023. godine	Stanje na 30. lipnja 2023.
Organizirana nekonstrukcijska obnova	3.590	1.225	4.815
<i>Petrinjski potres</i>	3.587	1.215	4.802
<i>Zagrebački potres</i>	3	10	13
Novčana pomoć za nekonstrukcijsku obnovu	2.423	581	3.004
<i>Petrinjski potres</i>	444	216	660
<i>Zagrebački potres</i>	1.979	365	2.344
SDUOSZ program samoobnove	1.202	37	1.239
UKUPNO	7.215	1.843	9.058

Novčana pomoć za nekonstrukcijsku obnovu

Do 30. lipnja 2023. izvršeno je ukupno 3.769 isplata novčanih pomoći za nekonstrukcijsku obnovu za 3.004 objekata, a ukupno je isplaćeno 29,7 milijuna eura. Tijekom izvještajnog razdoblja ubrzala se dinamika isplata što je vidljivo pa je tako u prvih šest mjeseci 2023. godine izvršeno 931 plaćanje u visini od 9,7 milijuna eura što je 72 % ukupnog broja isplata te 94 % ukupno isplaćenog iznosa u 2022. godini.

Pregled isplata, broja lokacija i ukupno isplaćenog iznosa po izvještajnim razdobljima

Stanje na dan	Broj isplata	Broj lokacija	Ukupno isplaćeno
31. prosinca 2020.	691	683	3.438.811,73 €
31. prosinca 2021.	1537	1517	9.704.786,78 €
31. prosinca 2022.	2838	2423	19.980.012,30 €
30. lipnja 2023.	3769	3004	29.647.033,68 €

Radovi nekonstrukcijske obnove u tijeku

Na dan 30. lipnja 2023. u tijeku su radovi na 253 gradilišta nekonstrukcijske obnove. Na području petrinjskog potresa obnova se provodi kontinuirano i bez zastoja, no na području Grada Zagreba najvećim djelom stradale su zgrade na Donjem i Gornjem Gradu koje su starije od 100 godina te su pod zaštitom kulturne baštine, stoga je postupak njihove obnove zahtjevniji.

Pregled radova nekonstrukcijske obnove u tijeku po lokaciji i vrsti obnove

OPIS	Stanje na 31.12.2022.	Stanje na 30.6.2023.
<i>Petrinjski potres</i>	586	234
<i>Zagrebački potres</i>	12	19
UKUPNO	598	253

3.2.2. Konstrukcijska obnova

Pravo na popravak konstrukcijskih elemenata imaju kuće i zgrade koje imaju žutu PN1 ili PN2 te crvenu N1 ili N2 oznaku oštećenja, a u skladu s nalazom ovlaštenog inženjera.

U slučaju odabira modela samoobnove, novčana pomoć može se dobiti prije početka obnove višestambene, stambeno-poslovne i poslovne zgrade na račun obvezne pričuve, prije početka obnove obiteljske kuće na posebno otvoren namjenski račun korisnika novčane pomoći, tijekom obnove (isplaćuje se temeljem računa ispostavljenih po pojedinačno okončanim radovima, odnosno ovjerenim privremenim i okončanim situacijama) te nakon završene obnove (isplaćuje se nakon završetka svih radova).

Završeni radovi konstrukcijske obnove

Na dan 31. prosinca 2022. bilo je ukupno 13 završenih konstrukcijskih obnova, a u izvještajnom razdoblju završeno je 46 konstrukcijskih obnova od čega se četiri odnosi na organiziranu konstrukcijsku obnovu, a 42 na završenu samoobnovu odnosno model novčane pomoći.

Pregled završenih radova konstrukcijske obnove po lokaciji i vrsti obnove

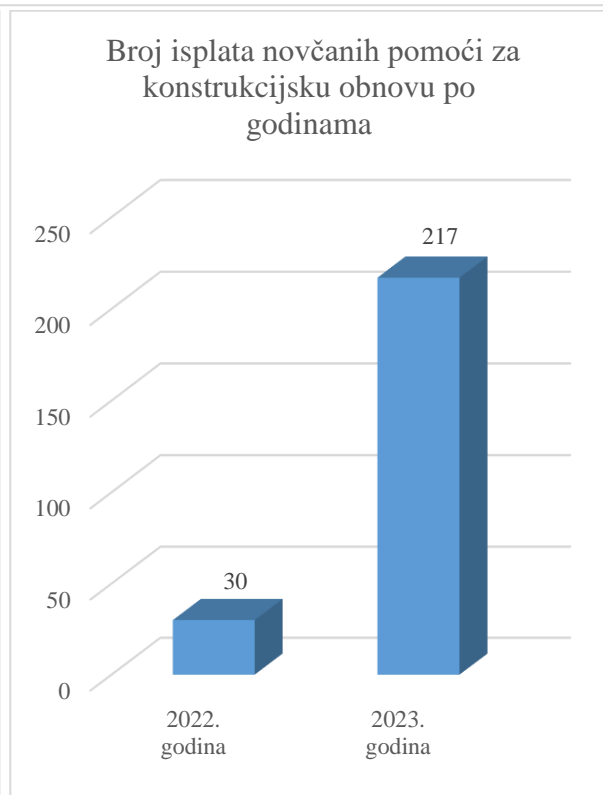
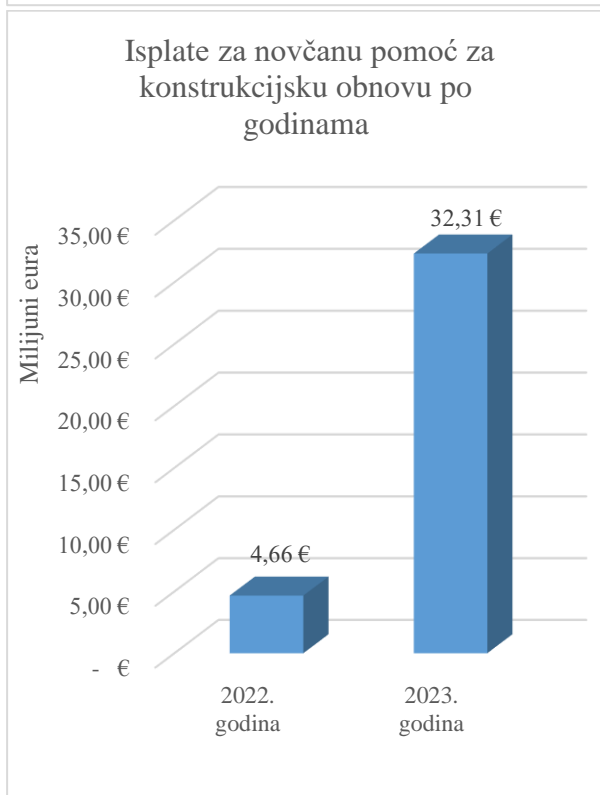
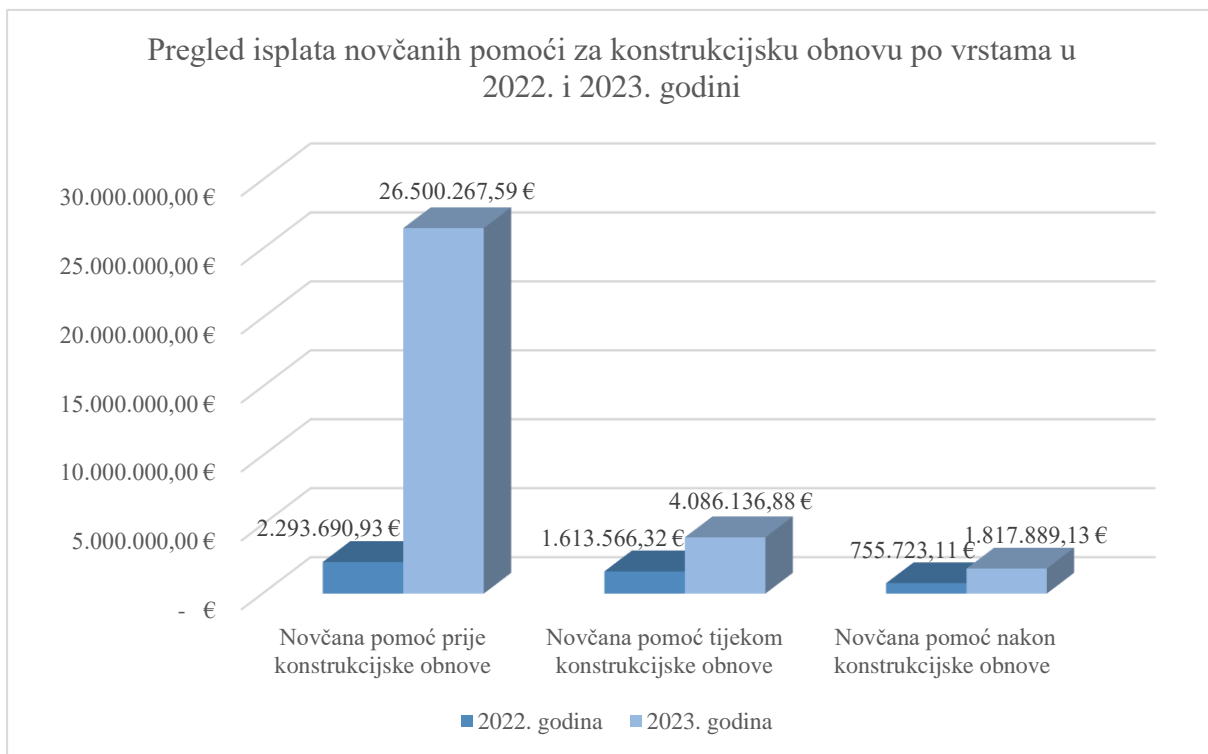
OPIS	Stanje na 31. prosinca 2022.	Realizacija tijekom 2023. godine	Stanje na 30. lipnja 2023.
Organizirana konstrukcijska obnova	0	4	4
<i>Petrinjski potres</i>	0	0	0
<i>Zagrebački potres</i>	0	4	4
Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu	13	42	55
<i>Petrinjski potres</i>	0	13	13
<i>Zagrebački potres</i>	13	29	42
UKUPNO	13	46	59

Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu

Do 30. lipnja 2023. izvršeno je ukupno 247 isplata novčanih pomoći za konstrukcijsku obnovu za 204 objekata te je isplaćeno 37 milijuna eura. Tijekom izvještajnog razdoblja dinamika isplata novčane pomoći se značajno ubrzala pa je tako u prvih šest mjeseci 2023. godine izvršeno 217 plaćanja u iznosu od 32,4 milijuna eura što je sedam puta više od ukupno isplaćenog iznosa u 2022. godini.

Pregled isplata, broja lokacija i ukupno isplaćenog iznosa za konstrukcijsku obnovu po izvještajnim razdobljima

Stanje na dan	Broj isplata	Broj lokacija	Isplaćeno
31. prosinca 2022. g.	30	42	4.662.980,36 €
30. lipnja 2023. g.	247	204	37.067.273,95 €

Krajem travnja 2023. godine izvršena je prva isplata novčanih pomoći za konstrukcijsku obnovu na poseban račun po poboljšanom modelu koji je uveden novim zakonodavnim okvirom u veljači 2023. godine, te su do 30. lipnja 2023. izvršene 92 isplate u visini od 5,9 milijuna eura.

Pregled isplata na posebne račune

BANKA	BROJ ISPLATA	IZNOS
ERSTE & STEIERMÄRKISCHE BANK d.d. Rijeka	61	3.845.991,52 €
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d. Zagreb	22	1.491.939,06 €
ZAGREBAČKA BANKA d.d. Zagreb	9	532.020,95 €
UKUPNO	92	5.869.951,53 €

Uz isplate novčanih pomoći za konstrukcijsku obnovu, tijekom 2023. godine izvršene su četiri isplate novčanih pomoći za trošak izrade projekta te je isplaćeno 77,6 tisuća eura.

Radovi konstrukcijske obnove u tijeku

Na početku izvještajnog razdoblja bilo je ukupno 22 gradilišta konstrukcijske obnove, a u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. u radove je uvedeno još 199 lokacija. Na dan 30. lipnja 2023. u radovima je bilo 175 konstrukcijskih obnova od čega 13 u organiziranoj obnovi te 162 u samoobnovi koristeći model novčane pomoći.

Pregled konstrukcijske obnove u tijeku po lokaciji i vrsti obnove

OPIS	Stanje na 31.prosinca 2022.	Realizacija tijekom 2023. godine	Stanje na 30.lipnja 2023.
Organizirana konstrukcijska obnova	5	8	13
<i>Petrinjski potres</i>	0	2	2
<i>Zagrebački potres</i>	5	6	11
Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu	17	145	162
<i>Petrinjski potres</i>	0	79	79
<i>Zagrebački potres</i>	17	66	83
UKUPNO	22	153	175

3.2.3. Uklanjanje i gradnja obiteljskih kuća

Na temelju Zakona o obnovi uklanjaju se zgrade, uključujući i pomoćne zgrade, koje su izgubile svoju mehaničku otpornost i/ili stabilnost u toj mjeri da su urušene ili da njihova obnova nije moguća. Uklanjanje se provodi temeljem odluke Ministarstva ili po nalogu građevinske inspekcije Državnog inspektorata (u daljnjem tekstu: DIRH) na temelju članka 113.a Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 115/18., 117/21. i 67/23.), u slučaju u kojem se radi o zgradi čiji ostaci neposredno prijete sigurnosti i zdravlju ljudi. Prije novele Zakona o obnovi iz listopada 2021. godine hitna uklanjanja provodio je Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Stožer civilne zaštite) i DIRH na temelju odluka Stožera civilne zaštite.

Od početka provedbe obnove do 30. lipnja 2023. izvršeno je ukupno 1.161 uklanjanje, od čega su 204 uklanjanja izvršena tijekom izvještajnog razdoblja. Od ukupnog broja, 906 uklanjanja izvršili su Stožer civilne zaštite i DIRH, a 255 uklanjanja provedbena tijela. Tijekom izvještajnog razdoblja uklonjene su 204 zgrade što je 55 % ukupnog broja uklonjenih zgrada u 2022. godini (372) što je pokazatelj ubrzanja provedbe procesa uklanjanja.

Pregled uklanjanja zgrada po tijelima

OPIS	Stanje na 31.prosinca 2022.	Stanje na 30. lipnja 2023.	Realizacija tijekom 2023. godine
Ministarstvo	148	255	107
Stožer civilne zaštite	471	471	0
Državni inspektorat	338	435	97
UKUPNO	957	1.161	204

Pravo na izgradnju zamjenske obiteljske kuće ostvaruje se za obiteljske kuće koje se uklanjaju na temelju Zakona o obnovi, odnosno odlukom Stožera civilne zaštite i rješenjem DIRH-a. Rješenje o pravu gradnje donosi Ministarstvo do kvadrature propisane zakonom (55 m², 70 m² ili 85 m²), ovisno o broju osoba koje su stanovale u uklonjenoj kući, uključujući i djecu rođenu i posvojenu nakon potresa.

Zamjenska obiteljska kuća gradi se na mjestu uklonjene kuće, osim u slučaju klizišta i drugih geoloških promjena koje su prouzročile promjenu temeljnih karakteristika tla.

Vlasnici/suvlasnici koji ostvaruju pravo na gradnju zamjenske kuće ostvaruju i pravo na novčanu pomoć za opremanje u iznosu od 6.901,59 eura do 9.423,32 eura. Pomoć se može utrošiti na opremanje najnužnijim namještajem, kućanskim aparatima i opremom.

Novčana pomoć za gradnju obiteljske kuće može se dobiti: prije početka gradnje obiteljske kuće na posebno otvoren namjenski račun korisnika, tijekom gradnje (isplaćuje se temeljem računa ispostavljenih po pojedinačno okončanim radovima, odnosno ovjerenim privremenim i okončanim situacijama) te nakon završene gradnje (isplaćuje se nakon završetka svih radova).

U slučaju modela novčane pomoći vlasnik ostvaruje pravo na naknadu troška koordinacije samoobnove u iznosu od 3.318,07 eura.

Završeni radovi gradnje obiteljskih kuća

Na dan 31. prosinca 2022. nije bilo završenih gradnji zamjenskih obiteljskih kuća, a u izvještajnom razdoblju završeno je 16 gradnji zamjenskih obiteljskih kuća od čega se 15 odnosi na organiziranu gradnju zamjenskih obiteljskih kuća, a jedna na novčanu pomoć umjesto gradnje obiteljske kuće.

Pregled završenih radova - gradnje zamjenskih obiteljskih kuća po lokaciji i vrsti obnove

OPIS	Stanje na 31.prosinca 2022.	Realizacija tijekom 2023. godine	Stanje na 30.lipnja 2023.
Organizirana gradnja	0	15	15
<i>Petrinjski potres</i>	0	15	15
<i>Zagrebački potres</i>	0	0	0
Novčana pomoć umjesto gradnje	0	1	1
<i>Petrinjski potres</i>	0	0	0
<i>Zagrebački potres</i>	0	1	1
UKUPNO	0	16	16

Novčana pomoć umjesto gradnje obiteljske kuće

U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. izvršene su prve isplate novčanih pomoći prije i tijekom gradnje zamjenskih obiteljskih kuća. Ukupno je isplaćeno 470 tisuća eura za šest samoobnova od kojih su četiri isplate tijekom samoobnove, a dvije isplate na posebne račune prije samoobnove.

Pregled isplata novčanih naknada umjesto gradnje po vrsti novčane naknade

Stanje na dan	Broj isplata	Broj lokacija	Isplaćeno
Prije obnove	2	2	230.961,64 €
Tijekom obnove	6	4	239.109,76 €
UKUPNO	8	6	470.071,40 €

Uz isplate novčanih pomoći za gradnju, tijekom 2023. godine izvršeno je 25 isplata novčanih pomoći za trošak opremanja obiteljske kuće, a isplaćeno je ukupno 183,4 tisuće eura.

Radovi u tijeku

Na dan 31. prosinca 2022. bilo je aktivno 107 gradilišta zamjenskih obiteljskih kuća, a od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. u radove su uvedene 63 lokacije. Od 63 lokacije 58 se odnosilo na organiziranu obnovu, a pet na samoobnovu. Na dan 30. lipnja 2023. u radovima je bilo 154 zamjenskih obiteljskih kuća od čega 149 u organiziranoj obnovi te pet u procesu samoobnove.

Pregled radova u tijeku - gradnja zamjenskih obiteljskih kuća po lokaciji i vrsti obnove

OPIS	Stanje na 31.prosinca 2022.	Realizacija tijekom 2023. godine	Stanje na 30.lipnja 2023.
Organizirana gradnja	107	42	149
<i>Petrinjski potres</i>	107	36	143
<i>Zagrebački potres</i>	0	6	6
Novčana pomoć umjesto gradnje	0	5	5
<i>Petrinjski potres</i>	0	5	5
<i>Zagrebački potres</i>	0	0	0
UKUPNO	107	47	154

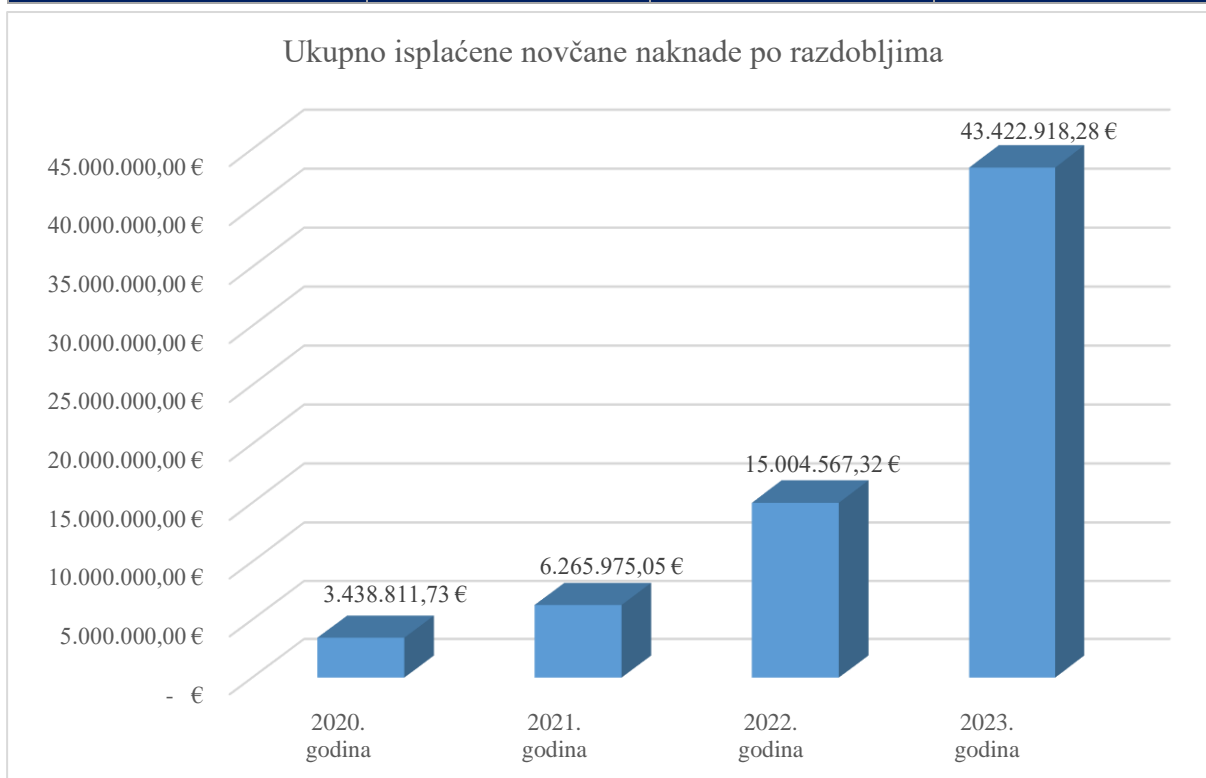
3.2.4. Zbirni pregled novčanih pomoći za obnovu

Novim Zakonom o obnovi model novčane pomoći tzv. samoobnova dodatno je unaprijeđen te su njime omogućene pogodnosti za vlasnike nekretnina oštećenih u potresu koji se odluče za obnovu po ovome modelu. Ministarstvo je nadležno za obradu zahtjeva za obnovu i donošenje rješenja te isplaćuje novčani iznos sukladno razini i stupnju oštećenja zgrade.

Do 31. prosinca 2022. isplaćeno je ukupno 24,7 milijuna eura novčanih pomoći, a promjena Zakona o obnovi, objedinjavanje tijela i definiranje poslovnih procesa rezultirali su ubrzanjem donošenja akata i isplate novčanih naknada za samoobnovu te je u prvoj polovici 2023. godine isplaćeno 43,4 milijuna eura novčanih pomoći što je 76 % veći iznos od ukupnog ostvarenja od početka obnove do 31. prosinca 2022..

Pregled isplaćenih novčanih naknada

VRSTA NOVČANE POMOĆI	Stanje na 31.prosinca 2022.	Realizacija tijekom 2023. godine	Stanje na 30.lipnja 2023.
Konstruktivska samoobnova	4.662.980,36 €	32.404.293,59 €	37.067.273,95 €
Nekonstruktivska obnova	19.980.012,30 €	9.667.021,37 €	29.647.033,68 €
Trošak koordinacije samoobnove	66.361,44 €	620.506,49 €	686.867,93 €
Umjesto gradnje kuće		470.071,40 €	470.071,40 €
Trošak opremanja obiteljske kuće		183.423,20 €	183.423,20 €
Trošak izrade projekta		77.602,22 €	77.602,22 €
UKUPNO	24.709.354,10 €	43.422.918,27 €	68.132.272,38 €

Novčane naknade za trošak koordinacije samoobnove

U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. zabilježen je učinak poboljšanog modela novčane pomoći uvedenog novim Zakonom o obnovi te je znatno povećan broj isplaćenih novčanih naknada za trošak koordinacije samoobnove. Ministarstvo je do 30. lipnja 2023. isplatilo ukupno 687 tisuća eura novčanih pomoći za trošak koordinacije samoobnove, od čega je 621 tisuća eura isplaćena u izvještajnom razdoblju.

Pregled isplata novčanih naknada za trošak koordinacije samoobnove

Opis	Stanje na 31.12.2022.	Od 01. siječnja do 30. lipnja 2023.	Stanje na 30.6.2023.
Broj isplata	15	147	162
Isplaćeni iznos	66.361,44 €	620.506,49 €	686.867,93 €

3.2.5. Postupci nabave

Odabir sudionika u obnovi se, prema Zakonu o obnovi, provodi putem javne nabave pri čemu je novelom Zakona o obnovi radi ubrzavanja tih procesa uređena provedba nabave temeljem donesenog Pravilnika o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove za nabavu robe, usluga i radova čija je procijenjena vrijednost manja od vrijednosti europskih pragova.

Podacima o postupcima nabave moguće je u svakom trenutku pristupiti putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (<https://eojn.nn.hr/Oglasnik/>).

Nabave za obnovu i gradnju privatnih zgrada i kuća se kontinuirano pripremaju, objavljuju i provode. Većina postupaka nabave se uspješno okončava, no neke se nabave zbog neopravdano visokih ponuda u odnosu na procijenjenu vrijednost, poništavaju.

U cilju informiranja građevinskog sektora o otvorenim postupcima nabave Ministarstvo je u kontinuiranom dijalogu s Hrvatskom gospodarskom komorom te je u svibnju za 100-njak građevinskih tvrtki predstavljen plan obnove za naredno razdoblje.

U izvještajnom razdoblju je u pripremi dokumentacije, te u nabavama koje su završene ili su u tijeku, bilo ukupno 157 postupaka za 6.598 različitih radova i usluga ukupne procijenjene vrijednosti 137,7 milijuna eura.

Pregled svih postupaka od 01. siječnja do 30. lipnja 2023. po statusu

Opis	Broj nabava	Broj radova / usluga	Procijenjena vrijednost nabave (bez PDV-a)
OBJAVLJENO	8	140	6.900.101,92 €
OTVORENO	28	1.425	33.198.180,29 €
ODLUKA O ODABIRU	26	2.616	9.699.599,43 €
ODLUKA O PONIŠTENJU	27	227	14.065.600,51 €
UGOVORENO	38	1.136	45.702.344,43 €
Ukupno	127	5.544	109.565.826,58 €
PRIPREMA DON	30	1.045	28.139.453,21 €
Sveukupno	157	6.589	137.705.279,79 €

Realizirano je 38 ugovora vrijednosti 21,5 milijuna eura, od čega se 12 ugovora vrijednosti 19,3 milijuna eura (89 %) odnose na izvođenje radova, a 26 ugovora vrijednosti 2,3 milijuna eura (11 %) se odnosi na ugovorene usluge.

Pregled potpisanih ugovora od 1. siječnja do 30. lipnja 2023.

Vrsta ugovora	Broj ugovora	Broj radova / usluga	UGOVORENI IZNOS (bez PDV-a)
Radovi	12	236	19.276.039,18 €
Usluge	26	900	2.266.140,06 €
Ukupno	38	1.136	21.542.179,24 €

Na dan 30. lipnja 2023. je u pripremi za ugovaranje odnosno u fazi donesene odluke o odabiru bilo je 26 postupaka procijenjene vrijednosti 9,7 milijuna eura, od čega se četiri postupka procijenjene vrijednosti 6,5 milijuna eura (67 %) odnose na izvođenje radova, a 22 ugovora vrijednosti 3,2 milijuna eura (33 %) na usluge.

Pregled nabava u postupku ugovaranja

Vrsta ugovora	Broj ugovora	Broj radova / usluga	Procijenjena vrijednost nabave (bez PDV-a)
Radovi	4	514	6.501.195,13 €
Usluge	22	2.102	3.198.404,30 €
Ukupno	26	2.616	9.699.599,43 €

Poništeno je 27 postupaka nabave procijenjene vrijednosti 14 milijuna eura, od kojih se 22 postupka procijenjene vrijednost 13,7 milijuna eura (98 %) odnosilo na nabavu radova, a pet postupaka procijenjene vrijednost 347 tisuća eura (2 %) na nabavu usluga. Riječ je o ukupno 227 lokacija odnosno mogućih novih gradilišta.

Pregled poništenih postupaka nabave

Vrsta ugovora	Broj ugovora	Broj radova / usluga	Procijenjena vrijednost nabave (bez PDV-a)
Radovi	22	139	13.718.957,64 €
Usluge	5	88	346.642,87 €
Ukupno	27	227	14.065.600,51 €

Na dan 30. lipnja 2023. u fazi pripreme, objave te pregleda i procjene ponuda, bilo je 66 postupaka procijenjene vrijednosti 68,2 milijuna eura, od kojih se 22 postupka procijenjene vrijednost 47,7 milijuna eura (70 %) odnosilo na nabavu radova, 43 postupka procijenjene vrijednosti 6,5 milijuna eura (2 %) na nabavu usluga, a jedan postupak nabave procijenjene vrijednosti 14 milijuna eura (20 %) odnosio se na nabavu mobilnih stambenih jedinica.

Pregled postupaka nabave u pripremi i tijeku

Opis	Broj ugovora	Broj radova / usluga	Procijenjena vrijednost nabave (bez PDV-a)
Radovi	22	530	47.702.219,05 €
Mobilne stambene jedinice	1	500	14.000.000,00 €
Usluge	43	1.580	6.535.516,37 €
Ukupno	66	2.610	68.237.735,42 €

4. STAMBENO ZBRINJAVANJE

Vlada Republike Hrvatske je 8. veljače 2023. prihvatila informaciju o donošenju Programa zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije, kojim se utvrđuje status svih korisnika mobilnih stambenih jedinica te se određuju mjere za njihovo stambeno zbrinjavanje. Programom se uređuju i mjere za prioritetan postupak obnove za korisnike mobilnih stambenih jedinica na područjima pogođenim potresom.

Na području zagrebačkog i petrinjskog potresa ukupno se nalazilo 2.419 mobilnih stambenih jedinica u kojima je smješteno 6.258 korisnika odnosno 2.400 obitelji.

Korisnici stambenog zbrinjavanja iz Programa smješteni su u 11 kontejnerskih naselja od čega na području Grada Siska ima sedam kontejnerskih naselja, na području Grada Petrinje tri kontejnerska naselja te na području Grada Gline jedno kontejnersko naselje.

Na području zagrebačkog potresa nalazi se 68 mobilnih stambenih jedinica uz oštećenu zgradu u kojima je smješteno 67 obitelji. Na području petrinjskog potresa u kontejnerskim naseljima nalazi se 297 mobilnih stambenih jedinica u kojima je smješteno 438 korisnika odnosno 287 obitelji, dok se na parcelama uz oštećenu zgradu nalazi 2.054 mobilnih stambenih jedinica u kojima je smješteno 5.753 korisnika odnosno 2.046 obitelji.

Program se provodi kroz deset različitih modela zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica:

- nekonstrukcijska obnova zgrada
- gradnja zamjenskih obiteljskih kuća
- konstrukcijska obnova zgrada
- samoobnova
- gradnja višestambenih zgrada na području Sisačko-moslavačke županije financirane iz Operativnog programa konkurentnosti i kohezija
- stambeno zbrinjavanje putem Agencije za promet i posredovanje nekretninama,
- stambeno zbrinjavanje u nekretninama u vlasništvu RH
- javni Poziv za financiranje najamnina
- nabava privremenih drvenih montažnih kuća visokoenergetske učinkovitosti
- gradnja montažnih kuća u svrhu proširenja kapaciteta domova za starije i nemoćne
- modeli stambenog zbrinjavanja prema drugim propisima.

Program propisuje prioritetnu obnovu oštećenih zgrada i obiteljskih kuća za korisnike mobilnih stambenih jedinica, no do dovršetka iste korisnici se privremeno zbrinjavaju u jedan od preostalih sedam modela stambenog zbrinjavanja.

4.1. Stambeno zbrinjavanje sredstvima OPKK 2014. – 2020.

S ciljem zbrinjavanja stanovništva na području Sisačko-moslavačke županije, uz obnovu oštećenih zgrada i kuća u tijeku je gradnja 20 višestambenih zgrada s 308 stanova čija se izgradnja financira sredstvima Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Projektom „Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima – I“, ukupne vrijednosti 46,2 milijuna eura, obuhvaćeno je 16 višestambenih zgrada sa ukupno 232 stambenih jedinica. Ukupna vrijednost ugovorenih sredstava 30. lipnja 2023. je 29,3 milijuna eura s PDV-om, te je realizirano 19,8 milijuna eura.

Pregled uklanjanja i izgradnje zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu RH

Lokacija zgrada	Broj zgrada	Broj stambenih jedinica	Vrijednost ugovorenih radova (bez PDV-a)
Petrinja	8	128	13.401.658,27 €
Glina	4	52	6.175.952,81 €
Topusko	2	26	3.392.207,61 €
Gvozd	2	26	3.181.195,21 €
Ukupno	16	232	26.151.013,90 €

Projektom „Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima – II“, ukupne vrijednosti 18,3 milijuna eura, obuhvaćene su četiri višestambene zgrade sa ukupno 76 stambenih jedinica. Uz višestambene zgrade ugovorena je izgradnja 27 obiteljskih kuća, a na 30. lipnja 2023. u fazi izgradnje bilo je 17 kuća. Ukupna vrijednost ugovorenih sredstava 30. lipnja 2023. je 11,4 milijuna eura, a realizirano je 865 tisuća eura.

Pregled uklanjanja i izgradnje zamjenskih stambenih zgrada u vlasništvu RH

Lokacija zgrada	Broj zgrada	Broj stambenih jedinica	Vrijednost ugovorenih radova (bez PDV-a)
Glina	3	57	5.907.915,85 €
Gvozd	1	19	1.895.804,77 €
Ukupno	4	76	7.803.720,62 €

Pregled uklanjanja i izgradnje zamjenskih kuća u vlasništvu RH

Lokacija zgrada	Broj kuća	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Glina	9	910.347,18 €
Donji Kukuruzari - Dvor	9	1.251.043,20 €
Hrvatska Kostajnica - Sunja	9	1.223.362,20 €
Ukupno	27	3.384.752,58 €

Istovremeno, projektom „Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima“ ukupne vrijednosti 42,9 milijuna eura, obuhvaćeno obnovu oko 500 obiteljskih kuća, a kojih je do 30. lipnja 2023. njih 110 u projektiranju, 389 kuća je u fazi nabave izvođenja radova, a ugovoreni su radovi za deset kuća vrijednosti 839 tisuća eura te su sve u fazi izvođenja radova. Ukupna vrijednost ugovorenih sredstava 30. lipnja 2023. je 2,9 milijuna eura, a realizirano je 937,5 tisuća eura.

Pregled broja kuća po fazi obnove te vrijednost ugovorenih radova na 30. lipnja 2023.

Faza obnove	Broj kuća	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
U radovima	10	839.439,30 €
U projektiranju	110	
Nabava radova	389	
Ukupno	509	839.439,30 €

4.2. Stambeno zbrinjavanje putem APN-a

Donošenjem novog Zakona o obnovi APN-u se daje ovlast za gradnju višestambenih zgrada i stjecanje nekretnina za privremeni smještaj. U planu je gradnja 36 višestambenih zgrada sa 672 stana na području Sisačko-moslavačke županije (u Sisku će se graditi 20 zgrada, u Petrinji osam, u Topuskom dvije, a u Kutini, Jasenovcu, Glini, Sunji, Lekeniku i Hrvatskoj Kostajnici po jedna zgrada).

Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, APN kao investitor provodi izgradnju višestambenih zgrada za privremeno stambeno zbrinjavanje pri čemu zemljište za izgradnju zgrada APN osigurava u svoje ime, a za račun Republike Hrvatske.

Do 30. lipnja 2023. APN je u suradnji s Ministarstvom proveo pripremne aktivnosti za osiguranje zemljišta koje su rezultirale dvjema Odlukama Vlade Republike Hrvatske:

- 4. svibnja 2023. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o određivanju Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama investitorom provedbe izgradnje višestambenih zgrada za privremeno zbrinjavanje u k.o. Novi Sisak, k.o. Sisak stari, k.o. Topusko, k.o. Glina, k.o. Jasenovac i k.o. Sunja, odnosno Odluku za izgradnju 11 građevina s ukupno 197 stanova
- 28. lipnja 2023. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o određivanju Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama investitorom provedbe izgradnje višestambenih zgrada za privremeno zbrinjavanje u k.o. Hrvatska Kostajnica, k.o. Kutina, k.o. Novi Sisak i k.o. Sisak Stari, odnosno Odluku za izgradnju devet građevina s ukupno 171 stanom.

U vezi poduzimanja hitnih, neodgodivih radnji na prioritetoj lokaciji u Sisku, Capraška ulica (šest zgrada sa 114 stanova), APN je proveo odgovarajuće postupke javne nabave te je ugovorio usluge i radove ukupne vrijednosti 626 tisuća eura od čega je do 30. lipnja 2023. realizirano dvije tisuće eura.

Istovremeno, APN je do 30. lipnja 2023. zaprimio 576 iskaza interesa za prodaju nekretnina odnosno ponuda za prodaju nekretnina na području Sisačko-moslavačke županije, a radi stjecanja nekretnina za privremeni smještaj.

Od navedenih 576 iskaza interesa za prodaju nekretnina odnosno ponuda za prodaju nekretnina na području Sisačko-moslavačke županije 222 ponuđene nekretnine ne mogu biti predmet kupoprodaje odnosno nije moguće sklopiti ugovore o kupoprodaji za korist Republike Hrvatske budući da iste nisu primjerene za stanovanje.

Od preostalih 356 ponuđenih nekretnina, za njih 174 potrebno je obaviti prvi terenski očevid kojom prilikom se utvrđuje useljivost ponuđene nekretnine.

Za 180 nekretnina utvrđeno je sljedeće:

- 64 su useljive (odmah ili uz manja ulaganja, stanje utvrđeno prvim terenskim očevidom)
- 48 u postupku procjena sudskog vještaka
- 35 je pribavljen procjembeni elaborat
- šest ponuditelja je prihvatilo ponudbenu cijenu.

Do 30. lipnja 2023. još nije bila realizirana kupnja nekretnina od strane APN-a.

4.3. Stambeno zbrinjavanje u nekretninama u vlasništvu RH

Za potrebe privremenog stambenog zbrinjavanja uređeno je ukupno 157 državnih stanova. Na području Sisačko-moslavačke županije uređena su ukupno 32 stana od strane Sisačko-moslavačke županije, dok je Državne nekretnine d.o.o. uredilo još 125 stanova na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Karlovačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Krapinsko-zagorske županije.

Društvo Državne nekretnine d.o.o. započelo je pripremne radove krajem siječnja 2023. godine. Za sve postupke paralelno su se provodili postupci nabave roba, radova i usluga, a sve sukladno Pravilniku o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove. Prvi ugovoreni izvođač građevinsko-obrtničkih radova uveden je u posao 1. ožujka 2023. Građevinsko-obrtničke radove izvodilo je sedam građevinskih tvrtki. Završetak radova bio je 28. lipnja 2023., a ukupna realizirana vrijednost radova, roba i usluga iznosila je 4,8 milijuna eura, od čega je vrijednost radova 3,9 milijuna eura, a roba i usluga 874 tisuće eura.

Pregled uređenih stanova Državnih nekretnina po lokaciji

Grad	Broj uređenih stanova
Zagreb	100
Karlovac	12
Samobor	1
Zaprešić	1
Velika Gorica	2
Novska	1
Kutina	4
Popovača	2
Pregrada	1
Klanjec	1
Ukupno	125

Do 30. lipnja 2023. useljeno je deset obitelji na području Grada Zagreba i jedna obitelj u stan u Popovači.

4.4. Financiranje najamnina zamjenskog smještaja i režijskih troškova

Do 30. lipnja 2023. kroz mjeru financiranja najamnine zbrinute su 1.704 osobe za što je isplaćeno 10,98 milijuna eura te 256 tisuća eura na ime sufinanciranja režijskih troškova u zamjenskim stanovima. Sufinanciranje najamnine koristi 510 obitelji, od toga na području Sisačko-moslavačke županije 300 kućanstava, a na području Grada Zagreba 210 kućanstava.

Istovremeno, u izvještajnom razdoblju 202 osobe bile su smještene i u organiziranom zamjenskom smještaju i to: 154 osobe smještene su u Hostel Arena u Zagrebu, 48 osoba smješteno je u Terme Jezerčica te deset osoba u Terme Topusko.

4.5. Nabava mobilnih visoko energetske učinkovitih kuća

Radi privremenog stambenog zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica (kontejnera), Ministarstvo je pristupilo nabavi mobilnih energetske visoko učinkovitih kuća. Kuće se proizvode u dva modela – od 25 i 35 četvornih metara te će biti opremljene namještajem.

Pravo na privremeni smještaj u ove kuće imat će korisnici kontejnera kojima obnova odnosno gradnja kuće još nije završila, a ne žele napustiti svoju nekretninu i okruženje koje im je blisko,

kao i za smještaj onih korisnika kontejnera koji nemaju pravo na obnovu odnosno u trenutku potresa nisu imali vlastitu nekretninu, a boravili su u kontejnerskim naseljima.

4.6. Gradnja montažnih kuća u svrhu proširenja kapaciteta domova za starije

Temeljem Programa zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije, Ministarstvo je u suradnji sa Sisačko-moslavačkom županijom pristupilo izgradnji ukupno 166 montažnih kuća: 57 u Petrinji, 74 u Glini i 35 u Sisku, a u koje će se također privremeno smještati korisnici koji čekaju obnovu svojih domova. Radove na izgradnji provodi Sisačko-moslavačka županija, a troškovi izgradnje i opremanja isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Kuće će se po okončanju obnove, odnosno po prestanku potrebe smještaja korisnika koji čekaju obnovu, koristiti za proširenje domova za starije i nemoćne.

Do 30. lipnja 2023. 14 kuća na lokaciji Glina je bilo pod krovom, a za sve kuće su bile pripremljene temeljne ploče. U Petrinji su do 30. lipnja 2023. također bile pripremljene temeljne ploče.

Do 30. lipnja 2023. utrošeno je za naselje Banovi dvori (Glina) 3.963.555,00 eura, a za naselja Petrinia (Petrinja) 3.093.301,47 eura. Nabava za gradnju montažnih drvenih kuća u Sisku je u tijeku.

4.7. Stambeno zbrinjavanje – stanje na dan 30. lipnja 2023.

Početak veljače 2023. godine na području zagrebačkog i petrinjskog potresa ukupno se nalazi 2.419 mobilnih stambenih jedinica u kojima je smješteno 6.258 korisnika odnosno 2.400 obitelji.

Do 30. lipnja 2023. zbrinuto je 472 osoba te su izuzeta 198 kontejnera. Svi zahtjevi koji su vezani za korisnike mobilnih stambenih jedinica prioritetno se rješavaju te se u najkraćem mogućem roku uvode u projektiranje i radove.

U kontejnerskim naseljima iseljena su 73 kontejnera u kojima je bilo smješteno 128 korisnika (25,3 % od ukupnog broja kontejnera). U potpunosti su iseljena i zatvorena četiri kontejnerska naselja (u Petrinji: Prnjavor Čuntički i Mošćenica + u Sisku: Kolodvor i Zagrebačka). Od 11 kontejnerskih naselja preostalo je još sedam naselja koje je u planu zatvoriti najkasnije do kraja kolovoza 2023. godine.

Od ukupno 2.205 individualnih mobilnih stambenih jedinica koji se nalaze uz oštećene kuće, a u kojima je bilo smješteno 6.122 korisnika do 30. lipnja 2023. izuzeto je 107 individualnih mobilnih stambenih jedinica te je zbrinuto 270 korisnika.

5. FINANCIRANJE PROVEDBE ZAKONA

Provedba Zakona o obnovi financira se sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: državni proračun), sredstvima proračuna Grada Zagreba i Krapinsko-zagorske županije te sredstvima iz drugih izvora pribavljenim sukladno posebnim propisima i drugim oblicima financiranja.

Sredstva za popravak konstrukcije obiteljskih kuća, poslovnih, stambeno-poslovnih i višestambenih zgrada, gradnju višestambenih zgrada, stambeno-poslovnih zgrada te gradnju i opremanje zamjenskih obiteljskih kuća koje su neuporabljive odnosno privremeno neuporabljive, uključujući i cjelovitu obnovu pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra, za područje Grada Zagreba i Krapinsko-zagorske županije osigurava Republika Hrvatska u državnom proračunu u visini od 80 %, a Grad Zagreb i Krapinsko-zagorska županija u visini od 20 % za nekretnine na svojim područjima.

S obzirom na to da je Vlada Republike Hrvatske područje Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije proglasila područjem katastrofe, konstrukcijska obnova na tim područjima osigurava se u stopostotnom iznosu iz sredstava državnoga proračuna. Uklanjanje zgrada koje su izgubile svoju mehaničku otpornost i stabilnost u toj mjeri da su urušene ili da njihova obnova nije moguća, a koje se uklanjaju na temelju Zakona o obnovi financira se sredstvima državnog proračuna.

Hrvatski sabor donio je na sjednici 7. lipnja 2023. Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu i odluke o davanju suglasnosti na izmjene i dopune financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu. Navedeni dokumenti objavljeni su u „Narodnim novinama“, broj 63/23. 12. lipnja 2023.

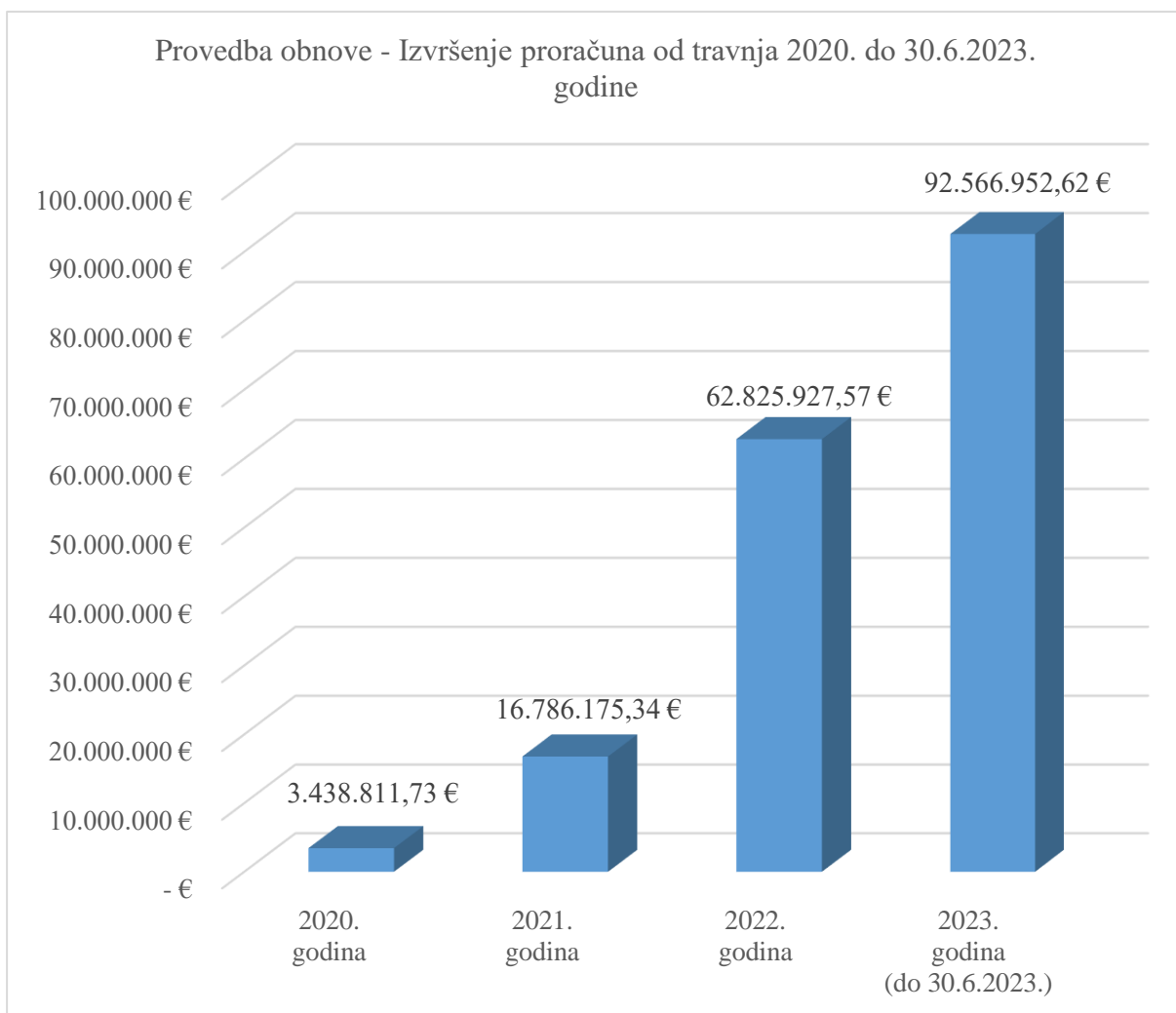
Novi zakonodavni okvir i spajanje triju tijela omogućile su ubrzanje obnove te je Ministarstvo planirano povećanje proračuna za obnovu u iznosu od 18,75 milijuna eura. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu („Narodne novine“, broj 63/23.) izvorni plan po navedenim aktivnostima od 300,28 milijuna eura povećan je na 319 milijuna eura za provedbu obnove:

- sanacija šteta uzrokovana potresom na području Grada Zagreba i okolice
 - 115.887.846 eura
- obnova konstruktivnih oštećenja nakon potresa na objektima u privatnom vlasništvu
 - 148.371.814 eura.
- financiranje zamjenskog smještaja na područjima pogođenim potresom
 - 26.101.462 eura
- projekt obnove nakon potresa - Zajam broj 9127-HR
 - 28.674.617 eura.

Od početka provedbe u 2020. godini kada su isplaćivane novčane naknade za nekonstrukcijsku obnovu do 30. lipnja 2023. ukupno je na obnovu utrošeno 175,6 milijuna eura. Od navedenoga iznosa 92,6 milijuna eura odnosno 52,7 % realizirano je u izvještajnom razdoblju.

Pregled isplaćenih sredstava za obnovu od ožujka 2020. do 30. lipnja 2023.

Razdoblje	Izvršenje
2020. godina	3.438.811,73 €
2021. godina	16.786.175,34 €
2022. godina	62.825.927,57 €
Isplate do 30.6.2023.	92.566.952,62 €
Ukupno od travnja 2020. do 30. lipnja 2023.	175.617.867,26 €

6. EUROPSKI I MEĐUNARODNI IZVORI FINANCIRANJA

6.1. Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Izmjenom Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. osigurana su dodatna sredstva iz EU fondova za sanaciju posljedica razornog potresa na području Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije. Dana 26. svibnja 2021. i 25. listopada 2022. potpisani su ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte:

1. Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogođenim područjima
2. Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima - I
3. Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima – II.

Prvi Projekt, ukupne vrijednosti 42,9 milijuna eura, obuhvaća obnovu oko 500 obiteljskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogođenim područjima, dok drugi Projekt, ukupne vrijednosti 46,2 milijuna eura i treći Projekt, ukupne vrijednosti 18,3 milijuna eura obuhvaćaju uklanjanje i izgradnju zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogođenim područjima, odnosno, izgradnju 20 višestambenih zgrada s ukupno 308 stana te izgradnju oko 60 obiteljskih kuća. Bespovratna sredstva za ova tri projekta odobravaju se u visini od 95 % vrijednosti projekata, dok nacionalno učešće iznosi 5 % ukupne vrijednosti projekata. Izvršenje ovih projekata uključeno je u statistiku provedbe stambenog zbrinjavanja.

6.2. Fond solidarnosti Europske unije (FSEU)

Republici Hrvatskoj je temeljem zahtjeva Vlade Republike Hrvatske, odobreno ukupno 1,003 milijardi eura pomoći iz Fonda solidarnosti Europske unije za sanaciju šteta nastalih potresom. Od toga za zagrebački potres 683,7 milijuna eura a za petrinjski potres 319,2 milijuna eura.

Uz kvalitetnu argumentaciju Vlade Republike Hrvatske te uvažavajući specifične okolnosti i progresivne štete, rok za korištenje sredstava FSEU produljen je za zagrebački potres do 30. lipnja 2023.

Dodijeljena sredstva FSEU namjenski se koriste za:

- vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture u ključnim sektorima
- financiranje službi spašavanja te osiguranje privremenog smještaja i osnovnih životnih potreba pogođenih stanovnika
- osiguranje preventivne infrastrukture i mjera zaštite kulturne baštine i
- čišćenje pogođenih područja i sprečavanje erozije tla.

Premda je FSEU izvorno namijenjen za financiranje vraćanja u stanje prije potresa, Republike Hrvatska se odlučila na provođenje radova konstrukcijske i cjelovite obnove, kako bi udovoljili suvremenim zahtjevima te naraštajima koji dolaze ostavili sigurnije, energetske učinkovite i otporne zgrade po principu „obnoviti bolje“ (eng. *bulid back better*).

Takav pristup podrazumijeva da se pristupilo poboljšanju temeljnih zahtjeva građevina u odnosu na izvorno stanje prije potresa, no FSEU doprinosi troškovima obnavljanja samo do procijenjenog troška za vraćanje u prijašnje stanje dok se poboljšice financiraju iz drugih izvora.

Ovakva obnova uključuje saniranje nastalih oštećenja, povećanje mehaničke otpornosti i stabilnosti zgrade – posebno povećanje otpornosti na potres, povećanje energetske učinkovitosti i korištenje OIE, energetske uštede, smanjenje emisije CO₂, dugoročno smanjenje troškova održavanja, povećanje zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta te povećanje sigurnosti od požara.

Financiranje cjelovite obnove osigurano je stapanjem FSEU i Mehanizma za oporavak i otpornost te, po potrebi, financiranje iz državnog proračuna i drugih izvora.

U razdoblju provedbe sredstava pomoći iz FSEU sklopljeno je 1330 ugovora, koji uključuju 609 korisnika te 304 građevinske tvrtke. Na obnovi projekata financiranih iz FSEU ukupno je angažirano 10.500 građevinskih radnika.

Zahvaljujući intenzivnim naporima Vlade Republike Hrvatske, nadležnih ministarstava, županija i Grada Zagreba kao i čitave stručne operative: projektanata, nadzornih inženjera i izvođača sva sredstva osigurana za obnovu iz FSEU-a u cijelosti su iskorištena.

Do 30. lipnja 2023. iskorišteno je 1,453 milijardi eura, odnosno 145 % ukupno dodijeljene alokacije.

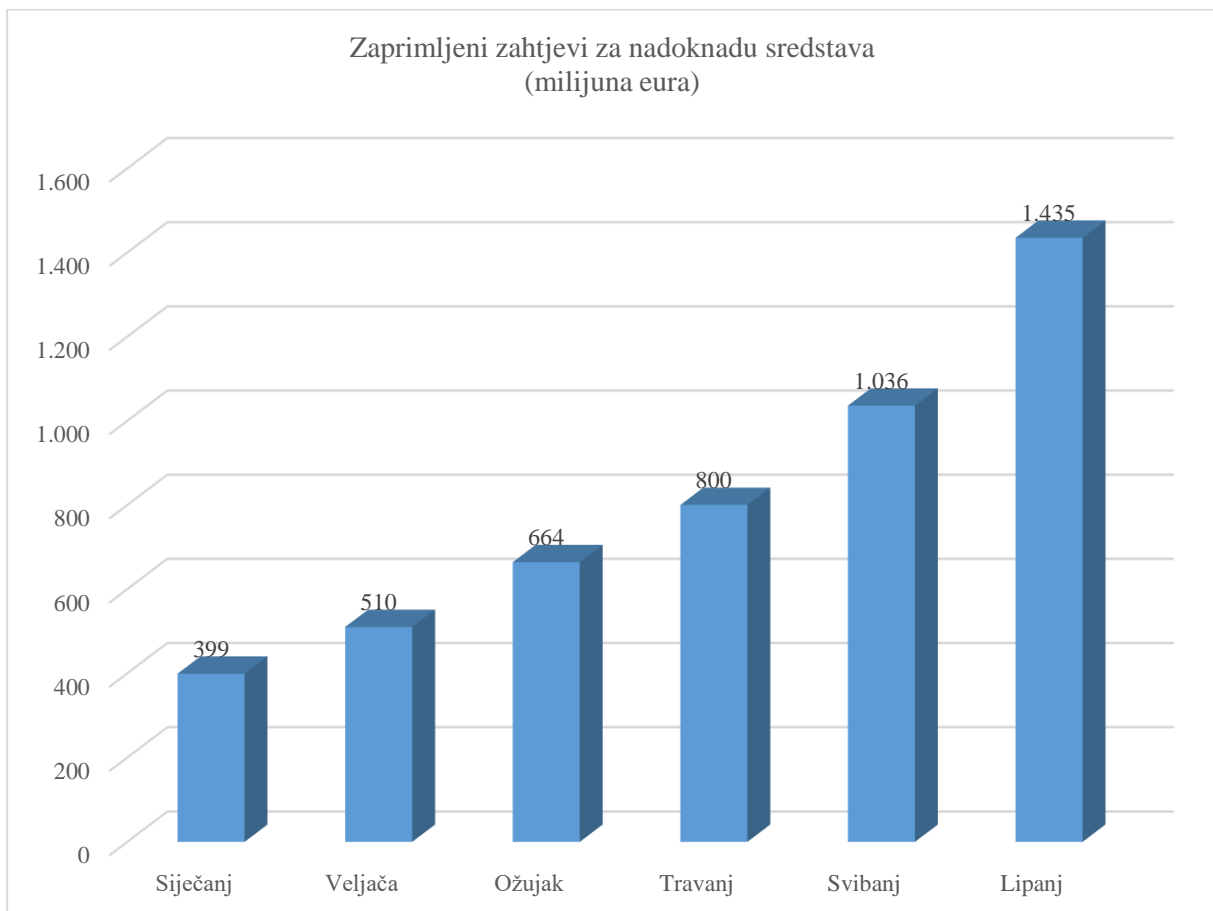
Sredstva su utrošena za obnovu: 156 škola i vrtića, 26 fakulteta, 18 bolnica i 56 drugih zdravstvenih ustanova, preko 250 zgrada kulture i kulturne baštine, 600 km prometnica, 77 mostova, 6 km tramvajske pruge, 28 km nasipa i obaloutvrda, 100 km mreže vodoopskrbe i odvodnje, a sanirano je 217 klizišta i 108 urušenih vrtača.

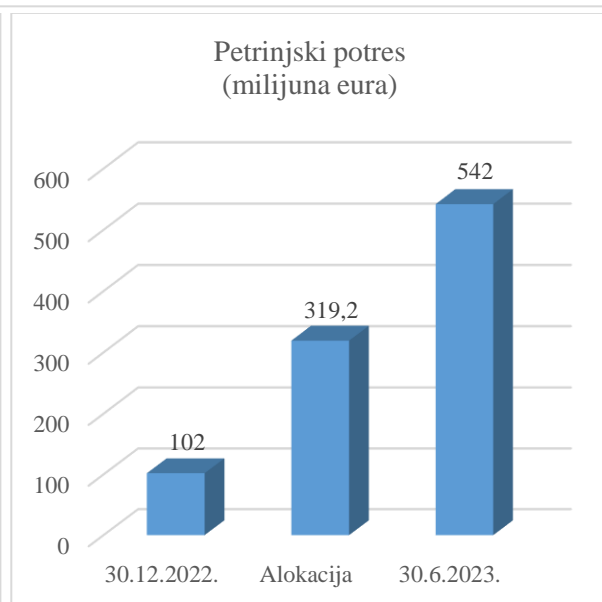
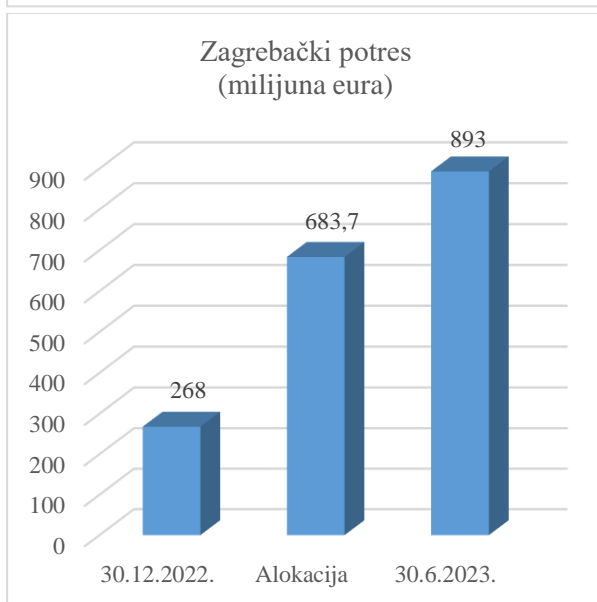
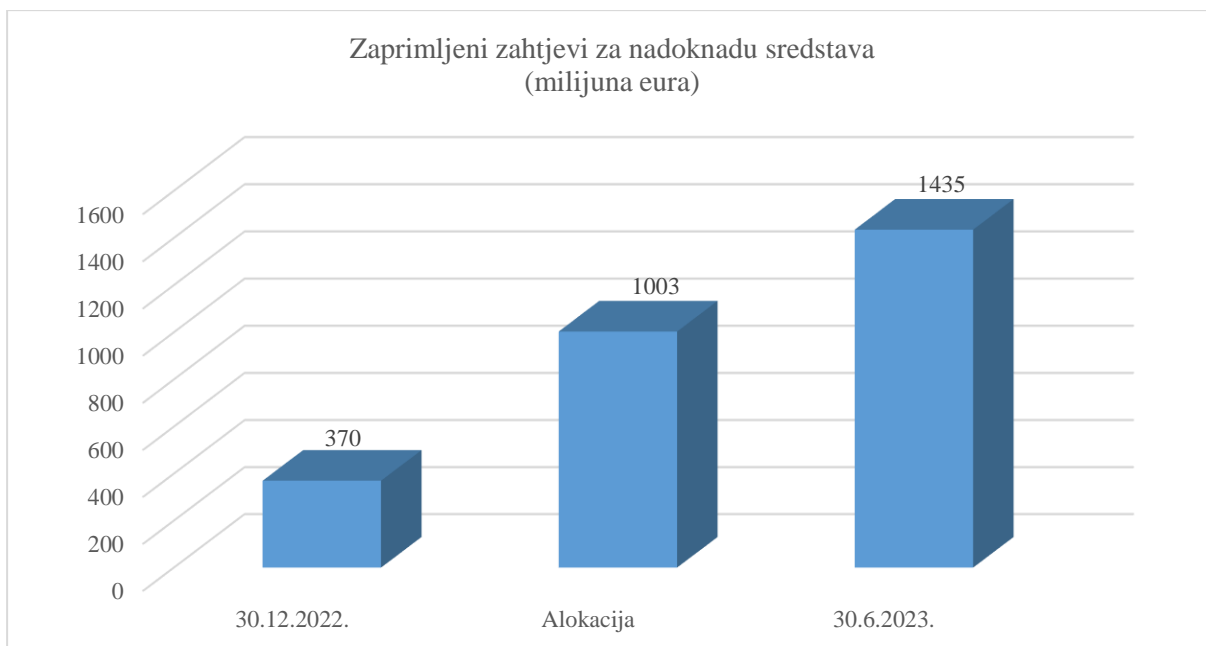
U okviru FSEU objavljena su 42 javna poziva te Jednostavna izravna dodjela. Sveukupno je ugovoreno 1.330 projekata u vrijednosti od 3,3 milijardi eura. Ukupno je završeno 797 projekata, a na dan 30. lipnja 2023. u izvođenju je još 448 projekata.

Na dan 30. lipnja 2023. ukupna vrijednost potraživanih nastalih troškova iznosi 1,45 milijardi eura što čini 145 % iskorištenosti ukupne alokacije, a ukupno je za izvršene radove isplaćeno 1,14 milijardi eura. Potraživani nastali troškovi za zagrebački potres iznose 910 milijuna eura što (133 % alokacije), a isplaćeno je 702 milijuna eura. Potraživani nastali troškovi za petrinjski potres iznose 543 (170 % alokacije), a isplaćeno je 435 milijuna eura.

Započeti projekti obnove završit će se sredstvima Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. za što će se osigurati 1,2 milijarde eura, sredstvima državnog proračuna u iznosu od 1 milijarde eura te kroz druge izvore financiranja.

S ciljem informiranja javnosti o tome na što su utrošena sredstva za obnovu iz FSEU-a izrađen je promotivni film pod nazivom „Fond solidarnosti EU u Hrvatskoj – Obnova nakon potresa i ulaganje u budućnost”. Izradu filma iniciralo je, naručilo i koordiniralo Ministarstvo u svojstvu Nacionalnog koordinacijskog tijela. Film je poslan svim medijskim kućama te objavljen na YouTube kanalu Ministarstva.

6.3. Nacionalni program oporavka i otpornosti (NPOO)

U okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. - 2026. (u daljnjem tekstu: NPOO) u sklopu inicijative „Obnova zgrada“ i investicije C.6.1. R1-I2 „Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom“ predviđeno je 789 milijuna eura za sveobuhvatnu obnovu višestambenih zgrada i zgrada u javnom sektoru oštećenih u potresu.

Rok za provedbu investicija iz NPOO-a je 30. lipnja 2026.

6.4. Zajam Svjetske banke

Kada je riječ o međunarodnim financijskim institucijama, Republika Hrvatska sklopila je u srpnju 2020. godine Ugovor o zajmu s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj za projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva. Ukupna vrijednost zajma iznosi 200 milijuna USD, od čega je 180 milijuna USD namijenjeno za oporavak i obnovu nakon potresa, 15 milijuna USD za nadzor i pripravnost javnog zdravstva, te 5 milijuna USD za upravljanje projektom.

U okviru zajma Svjetske banke provode se sljedeći projekti:

KBC Zagreb – Rebro Faza III

Projekt je, na dan 30. lipnja 2023., u fazi izrade projektne dokumentacije. Izrađeni su tzv. „Medical & Design Brief“, idejni projekt temeljem kojeg je ishoda izmjena i dopuna lokacijske dozvole te glavni projekt za pristupnu cestu i garažu. U tijeku je dovršetak i predaja glavnog projekta za bolničku zgradu. Sklopljen je dodatak ugovora kojim je povećana vrijednost usluga te je trajanje produljeno za četiri mjeseca. Ugovorene su usluge vrijednosti 4,7 milijuna eura od čega je realizirano 1,8 milijuna eura (39 %).

Pedijatrijska hematologija i onkologija

Projekt nastavka izgradnje odjela pedijatrijske hematologije i onkologije, na dan 30. lipnja 2023., je u završnom stadiju pripreme faze. U tijeku je završetak postupaka nabave radova i usluga nadzora uz predviđeni početak u srpnju za usluge nadzora te u rujnu za radove. Aktivnosti se odvijaju sukladno vremenskom planu uz blago kašnjenje, no s obzirom na kratko trajanje ovoga Projekta trenutno nisu identificirani rizici koji bi mogli ugroziti provedbu u zadanom vremenskom okviru. Ukupna vrijednost ugovorenih radova i usluga je 4,6 milijuna eura od čega se 4,4 milijuna eura odnosi na radove, 123 tisuće eura na stručni nadzor, a izmjene i dopune glavnog projekta financirane su putem donacije.

Srednja strukovna škola Petrinja

Projekt je u fazi izvođenja radova. Ugovor o radovima je sklopljen 21. prosinca 2022. te je u provedbi. Definiran je datum početka za sve radove kao 11. siječnja 2023., dok su datumi završetka za samostalnu uporabnu cjelinu (SUC1) 11. rujna 2023. odnosno za SUC2 11. siječnja 2024. Usluge stručnog nadzora i upravljanja projektom se provode paralelno s izvođenjem radova. Dinamika izvođenja radova nije na planiranoj razini te nije izgledan dovršetak radova u ugovorenim rokovima te će biti potrebno pristupiti produljenju ugovorenog roka. Financijska realizacija ugovora je slabija od predviđene. Ukupna vrijednost ugovorenih radova i usluga je 9,1 milijuna eura od čega se 8,8 milijuna eura odnosi na radove, 230 tisuće eura na stručni nadzor, a usluge upravljanja projektom su 102 tisuće eura. Do 30. lipnja 2023. realiziran je 1 milijun eura odnosno 11,5 % ugovora.

Zgrada medicine rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (Nazorova 53)

Sklopljen je ugovor o uslugama izrade glavnog i izvedbenog projekta. Dodatno, u ovu uslugu je uklopljena i usluga detaljne analize i procjene oštećenja zgrade, usluge projektantskog nadzora i izrada konzervatorskog elaborata koji je uvjetovan od strane Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode. Ugovor je započeo s provedbom 7. travnja 2023., Izrađen je konzervatorski elaborat te elaborat detaljne procjene strukturnih oštećenja, nakon što je prethodno izvršena analiza postojećeg stanja. Elaborat detaljne procjene strukturnih oštećenja pokazao je značajna oštećenja na postojećem objektu, kao i značajne slabosti objekta s obzirom na njegovu starost. Ukupna vrijednost ugovorene usluge projektiranja je 330 tisuća eura od čega je do 30. lipnja 2023. realizirano 75 tisuća eura odnosno 22,7 % ugovora.

Srednja ekonomska škola Sisak

Provedba ovoga Projekta nije napredovala iz pripreme faze i to isključivo zbog vanjskih čimbenika koji su ovaj projekt učinili izuzetno složenim i visokorizičnim. To se prije svega odnosilo na činjenicu da se zgrada buduće škole planirala graditi na zemljištu koje je prethodno služilo kao ilegalno odlagalište otpada. Zbog nemogućnosti zadovoljavanja svih uvjeta i kriterija Svjetske banke, projekt nije mogao nastaviti s provedbom te je na zahtjev Sisačko-moslavačke županije isključen iz financiranja sredstvima Zajma. Republika Hrvatska je stoga nominirala novi projekt izgradnje Studentskog doma u Petrinji.

7. ANALIZA UČINAKA I STANJA

Izmjenama zakonodavnog okvira u veljači 2023. godine te spajanjem provedbenih tijela za obnovu u Ministarstvo, bilježi se ubrzanje svih postupaka vezanih uz obnovu potresom pogođenih područja.

Reorganizacijom rada ustrojstvenih jedinica nadležnih za provedbu obnove te unaprjeđenjem ljudskih kapaciteta, kao i kontinuiranim praćenjem rezultata rada, postignut je značajan napredak u rješavanju pristiglih zahtjeva za obnovom. U prvoj polovici 2023. godine doneseno je 2.967 akata kojima su podnositelji zahtjeva ostvarili pravo na obnovu, čime je ostvaren napredak u donošenju pozitivnih akata za 17 % u odnosu na prethodnu godinu.

No, provedba obnove nakon potresa otežana je ruskom agresijom na Ukrajinu i energetsom krizom te njima uvjetovanim tržišnim poremećajima i rastom cijena što posljedično dovodi do smanjenja raspoložive građevinske operative. Unatoč navedenome, bilježi se značajan napredak posebno kod isplata novčanih pomoći za obnovu.

Za konstrukcijsku obnovu je tijekom izvještajnog razdoblja izvršeno 217 isplata te je isplaćeno 32,3 milijuna eura, što je sedam puta više od ukupnog broja isplata i ukupno isplaćenog iznosa u 2022. godini. Taj trend prate i isplate novčanih pomoći za nekonstrukcijsku obnovu gdje je u prvih šest mjeseci 2023. godine izvršena 931 isplata te je isplaćeno 9,7 milijuna eura što je 72 % ukupnog iznosa u 2022. godini.

Značajan porast zabilježen je i u pripremi te objavi postupaka nabave za radove i usluge u obnovi pa je tako tijekom 2023. godine pokrenuto 157 postupaka ukupne procijenjene vrijednosti 137,7 milijuna eura koje obuhvaćaju 6.598 različitih radova i usluga potrebnih za provedbu obnove na potresom pogođenim područjima.

Sveukupna ugovorena vrijednost radova i usluga za obnovu od potresa, zaključno na dan 30. lipnja 2023. iznosi 222,8 milijuna eura. Od početka potresa pokrenuto je ukupno 908 postupaka nabave po Zakonu o javnoj nabavi i Pravilniku o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove opće odredbe i antikorupcijske mjere je sklopljeno 1.415 pravnih akata (ugovora, dodataka ugovorima, okvirnih sporazuma te ugovora na temelju okvirnih sporazuma).

U skladu s Programom zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije, zatvorena su četiri od 11 kontejnerskih naselja dok je postupak zbrinjavanja preostalih korisnika u tijeku i plan je zbrinuti sve do dolaska hladnijih dana.

S ciljem zbrinjavanja stanovništva na potresom pogođenom području, uz obnovu oštećenih zgrada i kuća u tijeku je izgradnja 20 višestambenih zgrada s 308 stanova čija se izgradnja financira sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj. U Petrinji i Glini (180 stanova)

završetak radova očekuje se do kraja 2023. godine, a u Gvozdu i Topuskom do kraja 2023. godine. Početkom 2023. godine započeli su radovi i na izgradnji tri zgrade u Glini i jedna u Dvoru a čiji dovršetak se očekuje tijekom 2024. godine.

Dodatno, na području Sisačko-moslavačke županije sredstvima državnog proračuna gradit će se još 36 višestambenih zgrada sa gotovo 700 stanova za koje je u tijeku priprema dokumentacije potrebne za pokretanje izgradnje.

Istovremeno, u gradnji je i 131 montažna kuća u Petrinji i Glini, a uskoro bi trebala krenuti gradnja još 35 kuća u Sisku, a u koje će se također smještati korisnici koji čekaju obnovu svojih domova a borave u kontejnerima. U nabavi su i energetske visoko učinkovite mobilne kuće za privremeni smještaj korisnika kontejnerskog smještaja koji ne ostvaruju pravo na obnovu s područja Sisačko-moslavačke županije.

U cilju stambenog zbrinjavanja uređeno je i dano na raspolaganje 157 državnih stanova.

8. ZAKLJUČAK

Vlada Republike Hrvatske je kroz predloženi novi zakonodavni okvir na regulatornoj razini unaprijedila i intenzivirala dinamiku procesa obnove.

Završeni su radovi obnove na 9.133 obiteljskih kuća i zgrada, a u obnovi je 733 gradilišta privatnih zgrada i kuća.

Uz organiziranu obnovu, regulatornim izmjenama unaprijedio se proces samoobnove koji se u kratkom vremenu pokazao iznimno prihvatljivim modelom od strane korisnika te je u prvoj polovici 2023. godine isplaćeno 43,4 milijuna eura novčanih pomoći što je 76 % veći iznos od ukupnog ostvarenja od početka obnove do 31. prosinca 2022.

Pozitivni pokazatelji očituju se i u obnovi zgrada javne namjene i infrastrukture za što su sva dodijeljena sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije do 30. lipnja 2023. u potpunosti utrošena, te je dodijeljena alokacija premašena za čak 45 %.

Na dan 31. prosinca 2022. bilo je zaprimljeno zahtjeva za nadoknadu sredstava u iznosu od 370 milijuna eura, a na dan 30. lipnja 2023. zaprimljeno je zahtjeva za nadoknadu sredstava 1,45 milijardi eura troškova. Na temelju uspješnog iskustva, Republika Hrvatska je pristupila izradi prijedloga unapređenja korištenja sredstava FSEU za buduće države korisnice.

Povećanjem kapaciteta i kvalitetnijom organizacijom na poslovima obnove ubrzala se provedba obnove, što se očituje u značajnom povećanju broja donesenih akata, provedenih postupaka nabave i izvođenju radova odnosno otvaranju novih gradilišta.

Hrvatski sabor donio je na sjednici 7. lipnja 2023. Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu, kojima je prvotno planirani iznos za obnovu od 300,28 milijuna eura povećan je na 319 milijuna eura.

U obnovu je dosad sveukupno uloženo 2,05 milijardi eura, od čega 1,003 milijardi eura iz FSEU-a, 600 milijuna eura iz državnog proračuna za obnovu javne infrastrukture te 450 milijuna eura sredstava državnog proračuna za obnovu privatne imovine.

U cilju transparentnijeg i preglednijeg praćenja obnove, Ministarstvo je internim resursima u svibnju 2023. godine izradilo mrežnu aplikaciju koja na jednom mjestu pruža sve informacije o trenutnom statusu obnove privatnih zgrada i kuća.

Aplikacija sadrži popis svih lokacija za koje je zatražena obnova, a moguće ih je pretraživati po adresi i OIB-u podnositelja zahtjeva.

Odabirom pojedine adrese prikazuje se trenutni status obnove za svaki zaprimljeni zahtjev za obnovu uz grafički prikaz na statusnoj traci koji prikazuje trenutnu fazu u kojoj se nalazi pojedini zahtjev.

Uz prikaz geografskih lokacija privatnih nekretnina na interaktivnoj karti, omogućen je i prikaz lokacija javnih zgrada i infrastrukture čija je obnova financirana sredstvima Fonda solidarnosti Europske unije. Aplikacija je dostupna na: <https://obnova.mpgi.hr/>

Prilog 1.

Pregled procesa obnove u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022. očituje se u sljedećim pokazateljima:

VRSTA OBNOVE	STANJE NA 31. prosinca 2021.		
	AKT O OBNOVI	PRESTANAK POSTUPKA	UKUPNO AKATA
Novčana pomoć za privremenu zaštitu	1.783	411	2194
Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu	37	9	46
Novčana pomoć za troškove izrade projekta rekonstrukcije	0	8	8
Novčana pomoć umjesto gradnje obiteljske kuće	0	6	6
Konstrukcijska obnova (organizirana)	491	46	537
Gradnja zamjenske obiteljske kuće	33	12	45
Uklanjanje zgrade te gradnja zamjenske obiteljske kuće	38	0	38
Uklanjanje zgrade i obiteljske kuće	40	151	191
UKUPNO	2.422	643	3.065
Oslobađanje uplate	128	9	137
Stambeno zbrinjavanje	0	0	0
Broj donesenih akata	2.550	652	3.202

VRSTA OBNOVE	STANJE NA 31. prosinca 2022.			
	AKT O OBNOVI	PRESTANAK POSTUPKA	OSTALI AKTI	UKUPNO AKATA
Novčana pomoć za privremenu zaštitu	2866	1087	30	3983
Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu	374	117	86	577
Novčana pomoć za troškove izrade projekta rekonstrukcije	11	27	5	43
Novčana pomoć umjesto gradnje obiteljske kuće	4	19	0	23
Konstrukcijska obnova (organizirana)	1138	177	30	1345
Gradnja zamjenske obiteljske kuće	109	67	20	196
Uklanjanje zgrade te gradnja zamjenske obiteljske kuće	297	26	10	333
Uklanjanje zgrade i obiteljske kuće	180	246	15	441
UKUPNO	4.979	1.766	196	6.941
Oslobađanje uplate	128	414	0	542
Stambeno zbrinjavanje	0	2	0	2
Broj donesenih akata	5.107	2.182	196	7.485

Ministarstvo je tijekom 2022. godine donijelo preko 4.000 akata o obnovi od čega 2.557 pozitivnih akata kojima su podnositelji zahtjeva ostvarili pravo na obnovu, što čini 49 % više pozitivnih akata u odnosu na 2021. godinu.

Tijekom 2022. godine ukupno je izrađeno 1.111 nalaza od kojih je u 565 nalaza utvrđeno da je potrebna konstrukcijska obnova, u 319 nalaza utvrđeno je da je potrebna nekonstrukcijska obnova, a u 227 nalaza utvrđeno je da je potrebno uklanjanje odnosno uklanjanje i gradnja. Do 31. prosinca 2021. izrađeno je ukupno 106 nalaza a tijekom 2022. godine je izrađeno 1.111 nalaza.

Fond za obnovu je tijekom 2022. godine raspisao je nabave koje obuhvaćaju više lokacija na području Grada Zagreba i Krapinsko-zagorske županije čime se značajno smanjio broj potrebnih postupaka nabave i ubrzao postupak obnove. Završeni su postupci nabave usluga ovlaštenog inženjera građevinarstva za 522 lokacije te usluga tehničko-financijske kontrole za 686 lokacija, dok su u tijeku dodatni postupci nabave usluga revidenata za 1.500 lokacija te geotehničkih usluga za 400 lokacija.

Središnji državni ured je tijekom 2022. godine povećao dinamiku izrade projektne dokumentacije i izvođenja radova. Na 4.090 lokacija radovi nekonstrukcijske obnove na obiteljskim kućama su završeni te je ugovoreno usluga i radova u iznosu od 187,9 milijuna kuna (25 milijuna eura). Kroz postupak nabave sklopljeno je 298 ugovora vrijednosti 1,1 milijardu kuna (146 milijuna eura). Sveukupna ugovorena vrijednost radova i usluga za obnovu od potresa, zaključno na dan 31. prosinca 2022. iznosi 1,44 milijardi kuna (191 milijun eura). Provedeno je 413 postupaka nabave (43 javne nabave, 309 jednostavne nabave te 95 nabava). Sklopljeno je 600 ugovora.

U radu provedbenih tijela, povećan je broj završenih radova nekonstrukcijske obnove, uklonjenih zgrada, konstrukcijske obnove zgrada i isplaćenih novčanih pomoći, a započela je i gradnja zamjenskih obiteljskih kuća. Također, u drugoj polovici 2022. godine otvorena su prva gradilišta organizirane konstrukcijske obnove i samoobnove. Također, započela je gradnja 14 višestambenih zgrada na području Grada Petrinje, Grada Gline i Općine Topusko, financiranih u sklopu Operativnog programa konkurentnost i kohezija. Uz organiziranu obnovu, zakonskim izmjenama dodatno se unaprijedio model novčane pomoći tzv. samoobnove. Ujedno, povećanjem iznosa za novčanu pomoć za privremenu i nužnu zaštitu i popravak zgrada oštećenih potresom uskladile su se cijene sa tržišnim cijenama i za predmetnu vrstu obnove, što je rezultiralo povećanjem broja zahtjeva i isplata.

Do 31. prosinca 2022. završeno je ukupno 4.093 nekonstrukcijskih obnova, od čega je tijekom 2022. godine završeno 2.942 nekonstrukcijskih obnova, a radovi su bili u tijeku na 598 zgrada i obiteljskih kuća. Do 31. prosinca 2022. izvršeno je ukupno 2.838 isplata novčanih pomoći za nekonstrukcijsku obnovu, a ukupno je isplaćeno 150,5 milijuna kuna (20 milijuna eura).

Do 31. prosinca 2022. nije bilo završenih konstrukcijskih obnova, a radovi su bili u tijeku na pet obiteljskih kuća i zgrada na području Grada Zagreba. Većina objekata za koje je donesen akt o obnovi bila je u fazi nabave radova, projektiranja ili izrade nalaza. Tijekom 2022. godine

isplaćeno je 35,1 milijun kuna (4,7 milijuna eura) novčanih naknada za konstrukcijsku obnovu. Radovi su završeni na 13 lokacija, a na 17 lokacija su radovi bili u tijeku. Od 17 lokacija na kojima su radovi bili u tijeku za 14 lokacija isplaćeno je 12,1 milijuna kuna (1,6 milijuna eura) novčanih pomoći tijekom konstrukcijske obnove, dok je za tri lokacije isplaćeno 17,2 milijuna kuna (2,3 milijuna eura) novčanih pomoći prije konstrukcijske obnove.

Tijekom 2022. godine pokrenuta je izgradnja 107 zamjenskih obiteljskih kuća, a na kraju 2021. godine nije bilo radova izgradnje zamjenskih kuća.

Pozitivni pokazatelji očituju se i u praćenju iskorištenosti sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije. Tako je iznos zaprimljenih ZNS-ova za potres iz ožujka 2020. godine zaključno s 31. prosinca 2021. za projekte obnove zgrada iznosio 235,5 milijuna kuna (31,3 milijuna eura), a isplaćeno je 62,2 milijuna kuna (8,3 milijuna eura). Krajem 2022. godine iznos zaprimljenih ZNS-ova je iznosio čak 1,6 milijardi kuna (212,4 milijuna eura), dok je isplaćeno preko 1,07 milijardi kuna (142 milijuna eura), a čime je vidljiv prirast zaprimljenih ZNS-ova u iznosu od 1,36 milijardi kuna (181 milijuna eura), a u isplatama od 1,01 milijardu kuna (142 milijuna eura). Također, dodatno je ugovoreno 108 projekata obnove zgrada oštećenih u potresu iz ožujka 2020. godine. Vezano uz potres iz prosinca 2020. godine, tijekom 2022. godine potpisano je ukupno 249 projekata obnove zgrada u iznosu većem od 4,3 milijardi kuna (571 milijun eura).